

Zápisnica

**z jedenásteho zasadnutia Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva,
národnostné menšiny a rodovú rovnosť
20. novembra 2013 o 14.30 hod., Úrad vlády Slovenskej republiky, Bratislava**

Program rokovania:

Otvorenie;

1. Informácie o záveroch zasadnutí výborov Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (prezentujú podpredsedovia a podpredsedníčky výborov);
2. Národný program aktívneho starnutia na roky 2014-2020 (predkladá minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky);
3. Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2014-2019 (predkladá minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky);
4. Národná stratégia ochrany detí pred násilím (predkladá minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky);
5. Štvrtá správa o implementácii Rámcového dohovoru Rady Európy na ochranu národnostných menšín Slovenskou republikou (predkladá podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky);
6. Hodnotiace správy Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny o podpore kultúry národnostných menšín, o stave národnostného školstva a o používaní jazykov národnostných menšín (predkladá podpredseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny);
7. Dodatok č. 4 k Štatútu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (predkladá predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny);
8. Stanovisko Výboru pre rodovú rovnosť k spochybňovaniu princípov rodovej rovnosti (predkladá minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky);
9. Informácie o dotačných schémach v oblasti ľudských práv v gescii Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky; Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a Úradu splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny (predkladajú podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny);
10. Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 612 zo 16. októbra 2013 k Návrhu obce Tešedíkovo o zmenu názvu obce na Pered (uvedie expert rady na oblasť národnostných menšín Kálmán Petőcz, ktorý iniciatívne navrhol zariadenie uvedeného bodu do programu rokovania);

11. Rôzne:

- a) Prebiehajúci proces prípravy Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike (uvedie podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky);
- b) Plán činnosti Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť na ďalšie ročné obdobie (uvedie expert rady na oblasť národnostných menšín Kálmán Petőcz, ktorý iniciatívne navrhol zaradenie uvedeného bodu do programu rokovania);
- c) Vyhlásenie Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť s výzvou k nulovej tolerancii extrémistických ideologických východísk a prejavov.

Zhrnutie rokovania v rámci jednotlivých bodov

Otvorenie

Tomáš Borec, podpredseda rady

1/ Z poverenia podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a predsedu Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada“, „SR“) Miroslava Lajčáka otvoril a viedol v poradí jedenáste zasadnutie rady.

2/ Privítal Pavla Demeša, ktorý je externým poradcom predsedu rady. V zmysle plnenia úlohy C.2 uznesenia rady č. 83 zo 4. septembra 2013 sa predseda rady rozhodol, že pána Demeša bude menovať ako svojho externého poradcu aj pre oblasť prípravy Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR (ďalej len „stratégia“). Zároveň privítal dvoch nových členov rady, pána Jána Lipianskeho, ktorý bol zvolený za podpredsedu Výboru pre seniorov po zosnulom pánovi Kamilovi Vajnorskom a profesora Pavla Mešťana, ktorý bol vymenovaný za ôsmeho experta rady po pani profesorke Viere Strážnickej, ktorá v júli 2013 rezignovala na funkciu členky rady zo zdravotných dôvodov. Privítal pani Eriku Jurinovú, podpredsedníčku Národnej rady SR a poslancov, pána Mariána Kvasničku a pána Branislava Škripeka. Podpredsedníčke Národnej rady SR v mene predsedu rady vyjadril poďakovanie za zaslanie podnetov k príprave stratégie, ktoré sa týkali predovšetkým práv obetí násilia, zneužívania, kriminality a terorizmu. Uvedené podnety budú zohľadnené v procese prípravy stratégie. Poďakoval aj za zaslanú interpeláciu k poskytovaniu dotácií v pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Ďalej privítal zástupkyne a zástupcov verejnosti, ktorí sa rokovania zúčastňujú na základe registrácie ako pozorovatelia.

3/ V úvode rokovania zhrnul najdôležitejšie skutočnosti súvisiace s mandátom a činnosťou rady od jej ostatného mimoriadneho zasadnutia v septembri 2013, ktoré bolo venované prebiehajúcej príprave stratégie.

4/ Vláda SR na svojom rokovaní dňa 12. júna 2013 vyjadrila súhlas s uzavretím Protokolu č. 15, ktorým sa mení Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a ktorý má prispieť k zvýšeniu efektivity Európskeho súdu pre ľudské práva. V rámci vnútroštátneho schvaľovacieho procesu s ním dňa 29. októbra 2013 vyslovila súhlas Národná rada SR a rozhodla, že ide o medzinárodnú zmluvu podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy SR, ktorá má prednosť pred zákonmi SR. Následne bude protokol ratifikovaný prezidentom SR.

5/ Vláda SR na svojom rokovaní dňa 18. septembra 2013 schválila Návrh na podpis Protokolu č. 16 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý zakotvuje fakultatívnu právomoc Európskeho súdu pre ľudské práva vydávať poradné stanoviská na požiadanie národných súdnych orgánov. Táto právomoc umožní objasniť jednotlivé ustanovenia dohovoru a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a zároveň posilniť súčinnosť medzi Európskym súdom pre ľudské práva a štátnymi orgánmi. Slovenská republika protokol

podpísala dňa 2. októbra 2013, v deň jeho otvorenia na podpis. Minister spravodlivosti SR bol zároveň poverený vládou SR predložiť návrh legislatívnych opatrení potrebných na zabezpečenie jeho vykonávania, čo je predpokladom jeho ratifikácie.

6/ Vláda SR na svojom rokovaní dňa 16. októbra 2013 schválila Správu o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za rok 2012.

7/ Vláda SR na tomto rokovaní taktiež schválila Situačnú správu o ochrane ľudských práv v SR pre potreby 2. kola univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva. Slovenská republika bude posudzovaná v mesiaci február 2014.

8/ Vláda SR dňa 30. októbra 2013 schválila Správu o prerokovaní deviatej a desiatej periodickej správy SR k Medzinárodnému dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie a návrh na určenie subjektov zodpovedných za realizáciu odporúčaní obsiahnutých v Záverečnom stanovisku Výboru na odstránenie rasovej diskriminácie.

9/ Dňa 30. októbra 2013 vláda SR schválila Tretiu periodickú správu SR o implementácii Dohovoru OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu.

10/ Pokračuje vnútroštátny proces ratifikácie Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa o procedúre oznámení. Ide o medzinárodnú zmluvu vytvárajúcu mechanizmus oznámení (sťažností) na porušenie práv dieťaťa zakotvených v Dohovore o právach dieťaťa alebo v jeho substantívnych opčných protokoloch. Národná rada SR svojím uznesením č. 884 z 29. októbra 2013 vyslovila súhlas s opčným protokolom a rozhodla, že ide o zmluvu, ktorá má podľa Ústavy SR prednosť pred zákonmi. Ratifikácia opčného protokolu sa tak dostáva do finálnej fázy. V najbližšom čase bude medzinárodná zmluva predložená na ratifikáciu prezidentom SR. Ambíciou SR je stať sa zmluvnou stranou opčného protokolu do konca roka 2013. K termínu zasadnutia rady je zmluvnou stranou opčného protokolu 8 štátov. Opčný protokol nadobudne platnosť tri mesiace od uloženia desiatej ratifikačnej listiny alebo listiny o pristúpení. Po dobu, kým nebude zriadený inštitút tzv. komisára pre oblasť práv dieťaťa, t.j. mechanizmu ktorý by z hľadiska budúcej perspektívy mohol plniť práve úlohu spojenú s národným mechanizmom na prijímanie sťažností pre porušenie práv dieťaťa zakotvených v Dohovore o právach dieťaťa alebo v jeho substantívnych opčných protokoloch. Úlohy by mohol dočasne plniť Výbor pre práva dieťaťa.

11/ V dňoch 4. – 8. novembra 2013 uskutočnila návštevu SR Európska komisia proti rasizmu a intolerancii (ECRI) v rámci 5. kola country-by-country monitoringu, počas ktorého sa hodnotia jednotlivé členské štáty Rady Európy a predkladajú situačné správy o ich pokroku pri plnení špecifických odporúčaní týkajúcich sa boja proti rasizmu a intolerancii a ich sprievodným javom. Za ECRI sa návštevy SR zúčastnila spravodajkyňa za Nemecko, spravodajkyňa za Estónsko a sprevádzal ich zástupca sekretariátu. V rámci 5. kola monitoringu spravodajkyne hodnotili štyri okruhy tém spoločných pre všetky členské štáty Rady Európy: legislatíva, prejavy rasovej nenávisťi, násilie a politiky integrácie. Vo vzťahu k SR sa navyše zamerali na otázky špecifické pre SR: postavenie Slovenského národného strediska pre ľudské práva, zabezpečenie zdrojov pre horizontálnu prioritu marginalizované rómske komunity a boj proti segregácii rómskych detí v školstve. Počas návštevy SR sa expertky ECRI stretli so zástupcami jednotlivých ministerstiev, Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, Kancelárie verejnej ochranky práv, s podpredsedníčkou výboru NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, ako aj výkonným riaditeľom Slovenského národného strediska pre ľudské práva. Stretnutia mali aj so zástupcami mimovládneho sektora a medzinárodných organizácií na Slovensku. Delegácia ECRI navštívila aj Košický región, vrátane rómskych osád v Moldave nad Bodvou a Kecerovciach a stretla sa s podpredsedom Ústavného súdu SR. Informácie získané počas návštevy budú tvoriť podklad pre vypracovanie piatej správy ECRI o Slovensku. Správa ECRI bude vypracovaná v rámci dôverného dialógu so štátnymi orgánmi. Návrh správy by mal byť k dispozícii v marci/apríli

2014 na jeho pripomienkovanie. Prijatie správy plénom ECRI sa predpokladá v júni 2014 a jej zverejnenie v lete 2014.

12/ Pri príležitosti Medzinárodného dňa ľudských práv sa dňa 6. decembra 2013 v hoteli Bôrik v Bratislave uskutoční národná konferencia, na ktorú sú členovia a členky rady zo strany predsedu rady srdečne pozvaní.

13/ Požiadal generálnu riaditeľku sekcie právnej a konzulárnej a tajomníčku rady pani Barbaru Illkovú o vykonanie kontroly uznášaniaschopnosti rady.

Barbara Illková, tajomníčka rady

Vzhľadom na prezentáciu v rokovacej sále uviedla, že rada je uznášaniaschopná, nakoľko nadpolovičná väčšina jej členov a členiek je na zasadnutí prítomná.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Predložil návrh programu rokovania rady.

Na návrh Martina Macka, podpredsedu Výboru pre práva lesieb, gejov, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb, bol program rady v rámci bodu rôzne doplnený o návrh vyhlásenia rady týkajúci sa postupu Mariána Kotlebu do druhého kola volieb do vyšších územných celkov v Banskobystrickom kraji.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania navrhla v rámci bodu rôzne zaradiť diskusiu k využívaniu procedúry per rollam, z dôvodu, že materiály zásadného charakteru by mali byť predmetom rokovania a diskusie v rade a vo výboroch. Navrhla, aby sa v rámci diskusie rady vyjasnilo, za akých okolností možno procedúru použiť. V súčasnosti procedúra per rollam nie je dostatočne transparentná, možno bude potrebné zmeniť rokovací poriadok.

Rada schválila návrh programu rokovania rady s doplnením bodu rôzne o návrh p. Macka. Hlasovanie za doplnenie programu o návrh p. Macka: Za: 30 Proti: 0, Zdržali sa: 2.

Návrh p. Pufflerovej bude zaradený na najbližšie zasadnutie rady, ktoré sa uskutoční dňa 18. decembra 2013. Hlasovanie za doplnenie programu o návrh p. Pufflerovej: Za: 16, Proti: 13, Zdržali sa: 3.

Barbara Illková, tajomníčka rady

V rámci kontroly plnenia uznesení rady uviedla, že k dnešnému dňu sú otvorené a v plnení štyri uznesenia rady. Uznesenie č. 74 z 29. mája 2013 k hodnotiacim správam Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny o podpore kultúry národnostných menšín, národnostnom školstve a používaní jazykov menšín. Správy sú predmetom rokovania rady, vrátane diskusie a stanovísk príslušných dotknutých rezortov. Uznesenie je v plnení. Druhé je uznesenie č. 78 z 29. mája 2013 k návrhu novelizácie zákona o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva (ďalej len „stredisko“). Rada bola zo strany ministra spravodlivosti SR informovaná o priebežnom plnení úlohy. Výbory rady zaslali podnety k príprave novely zákona. V plnení sú dve uznesenia rady – č. 67 z 15. apríla 2013 k návrhu procesu tvorby stratégie a uznesenie č. 83 zo 4. septembra 2013 k informácii o procese prípravy stratégie a návrhu ďalšieho postupu. K obom uzneseniam bude podaná informácia v rámci bodu rôzne.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Ministerstvo spravodlivosti SR priebežne dostáva podnety k novelizácii zákona o stredisku od jednotlivých výborov. Apeloval na Výbor pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania, Výbor pre predchádzanie a elimináciu rasizmu,

xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie, Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím a Výbor pre deti a mládež, aby dodali svoje podnety, resp. postúpili informáciu, že nemajú podnety, aby bolo možné plynule pokračovať v ďalšej činnosti.

BOD 1

Pavel Traubner, podpredseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

1/ Uskutočnili sa dve zasadnutia výboru. Desiate zasadnutie výboru sa konalo dňa 27. septembra 2013. Výbor schválil uznesenie č. 26/2013, v rámci ktorého prerokoval a schválil predložený návrh Správy o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za rok 2012. Výbor prerokoval a vzal na vedomie informáciu o stave dotačného programu Kultúra národnostných menšín 2013 a činnosti dočasnej pracovnej skupiny podľa uznesenia č. 15/2012 na vypracovanie nových transparentných pravidiel alokácie finančných prostriedkov v rámci dotačného systému Úradu vlády SR - Podpora kultúry národnostných menšín. V súvislosti s informáciou o Koncepcii výchovy a vzdelávania príslušníkov národnostných menšín v SR, vrátane informácií o plnení opatrení vyplývajúcich zo záverov koncepcie výchovy a vzdelávania národnostných menšín, schválenej uznesením vlády SR č. 1100 zo dňa 19. decembra 2007, výbor vzal na vedomie informáciu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, že predmetnú problematiku pokrýva Správa o stave školstva na Slovensku a o systémových krokoch na podporu jeho ďalšieho rozvoja, ktorú rezort školstva predložil 23. septembra 2013 na medzirezortné pripomienkovanie. Výbor prerokoval a vzal na vedomie stanoviská príslušných ústredných orgánov štátnej správy k hodnotiacim správam výboru.

2/ Jedenáste zasadnutie výboru sa uskutočnilo dňa 12. novembra 2013. Návrh programu bol doplnený na základe návrhu člena výboru za srbskú národnostnú menšinu o bod Návrh dodatku č. 4 k štatútu výboru. Členovia výboru za maďarskú národnostnú menšinu požiadali o zaradenie bodu Stanovisko členov výboru za maďarskú národnostnú menšinu k uzneseniu vlády SR č. 612/2013, ktorým vláda SR vyjadrila nesúhlas so zmenou názvu obce Tešedíkovo na Pered. Výbor prerokoval a zbral na vedomie informáciu o príprave stratégie a uznesením č. 27 odporučil predsedníčke výboru vytvoriť odbornú pracovnú skupinu v pôsobnosti splnomocnenca vlády SR na prípravu stratégie vychádzajúcej z návrhov nominácií členov výboru v termíne do 15. novembra 2013. Výbor prerokoval a zbral na vedomie informáciu o zaslaní podnetov a návrhov k novelizácii zákona č. 308/1993 Z. z. o zriadení strediska ministrovi spravodlivosti SR a uznesením č. 28 uložil predsedníčke výboru zaslať doručené podnety a pripomienky ministrovi spravodlivosti SR. Výbor prerokoval a zbral na vedomie informáciu o postavení a činnosti menšinových národnostných divadiel a umeleckých súborov a pripravovanej legislatíve v tejto oblasti. Výbor prerokoval a zbral na vedomie informáciu o záveroch dočasnej pracovnej skupiny, zriadenej na základe uznesenia č. 15/2012 na vypracovanie nových, transparentných pravidiel alokácie finančných prostriedkov v rámci dotačného systému Úradu vlády SR – Podpora kultúry národnostných menšín. Výbor uznesením č. 30 schválil návrh pravidiel alokácie dotačného programu Úradu vlády SR s dodatočnou špecifikáciou - finančná alokácia pre oblasť podpory multikultúrnych a interetnických aktivít je vyjadrená percentuálne, a to 6 % z celkovej alokácie. Za účelom posudzovania výšky alokácie pre jednotlivé národnostné menšiny sa berie do úvahy priemer za posledné tri roky alokovaných finančných prostriedkov z programu Kultúra národnostných menšín. K zohľadneným kritériám patrí počet príslušníkov národnostnej menšiny hlásiacich sa k národnostnej menšine, neexistencia materskej krajiny a počet príslušníkov národnostnej menšiny, pre ktorých je jazyk národnostnej menšiny materinským jazykom. Výbor poveril predsedníčku výboru oboznámiť vedúceho Úradu vlády SR s návrhom pravidiel alokácie finančných prostriedkov a zároveň odporučil Úradu vlády SR postupovať pri prerozdeľovaní finančných prostriedkov v zmysle schváleného uznesenia a vypracovať v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny všeobecne záväzný právny

predpis, ktorý bude obsahovať schválené pravidlá. Výbor prerokoval dodatok č. 4 k štatútu výboru na návrh člena výboru za srbskú národnostnú menšinu. Výbor v súlade s čl. 10 štatútu výboru, podľa ktorého možno štatút výboru meniť a dopĺňať písomnými dodatkami na podnet členov výboru, uznesením č. 31 schválil dodatok nadpolovičnou väčšinou prítomných členov výboru s hlasovacím právom. Cieľom úpravy je, aby každá národnostná menšina a etnická skupina mala pri hlasovaní bez ohľadu na počet zástupcov jeden hlas. Výbor ďalej prerokoval a vzal na vedomie informáciu o stave dotačného programu Kultúra národnostných menšín 2013 a o výzve na predkladanie žiadostí o dotácie z dotačného programu Kultúra národnostných menšín 2014. Výbor prerokoval a vzal na vedomie informáciu o návrhu štruktúry hodnotiacich správ výboru o podpore kultúry národnostných menšín, o stave národnostného školstva a o používaní jazykov národnostných menšín za rok 2013 a uznesením č. 33 odporučil predsedníčke výboru zriadiť pri výbore pracovnú skupinu zloženú zo zástupcov jednotlivých národnostných menšín a zástupcov štátnej správy, ktorými sú Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo kultúry SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR na vypracovanie hodnotiacich správ za rok 2013. Výbor prerokoval a vzal na vedomie informáciu o prehľade zástupcov a zástupkyň vo výboroch rady a iných medzirezortných pracovných skupinách a uznesením č. 34 schválil novú nomináciu zástupcu výboru za člena Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania a poveril predsedníčku výboru iniciovať zastúpenie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny vo Výbore pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie. Výbor prerokoval a vzal na vedomie informáciu o národnostnom vysielaní RTVS v roku 2013. Výbor prerokoval a vzal na vedomie Štvrtú správu o implementácii Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín v SR (uznesenie č. 36). V rámci bodu Rôzne výbor prerokoval informáciu o aktualizácii webového sídla a informáciu o konferencii „Rómska kultúrna identita ako kľúčový segment pri presadzovaní ľudských práv v procese integrácie“, ktorá sa konala 7. novembra 2013 v Prešove. Stanovisko k uzneseniu vlády SR č. 612/2013 výbor neprerokoval, vzhľadom na neprítomnosť predkladateľov, členov výboru zastupujúcich maďarskú národnostnú menšinu.

Ján Lipiansky, podpredseda Výboru pre seniorov

Výbor zasadal dňa 7. októbra 2013. Za podpredsedu výboru bol po zosnulom pánovi Vajnorskom zvolený navrhovaný kandidát Jednoty dôchodcov na Slovensku pán Ján Lipiansky. Pán Peter Gurán bol potvrdený za zástupcu výboru vo Výbore pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania. Výbor schválil návrh spôsobu spolupráce pri príprave časti stratégie týkajúcej sa práv seniorov a bola zriadená pracovná skupina, v rámci ktorej sú za verejnú správu piati zástupcovia a za seniorské organizácie piati zástupcovia. Skupina zasadala trikrát. Odborné podujatie k príprave časti stratégie týkajúcej sa práv seniorov sa uskutoční dňa 4. decembra 2013. Výbor prerokoval návrh Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020. Výbor vzal na vedomie informáciu o Národnom projekte Stratégia aktívneho starnutia. Výbor odporučil svojim členom predložiť do 31. októbra 2013 podnety a návrhy k novelizácii zákona o zriadení strediska. Výbor vzal na vedomie informáciu o pripravovanej novele zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

Branislav Mamojka, podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Do zasadnutia rady výbor nezasadal, avšak spolupracoval na plnení úlohy vyplývajúcej z uznesenia rady č. 83 k príprave stratégie. V spolupráci so sekretariátom výboru bol pripravený návrh na zloženie pracovnej skupiny pre prípravu podkladov k stratégii v časti týkajúcej sa práv osôb so zdravotným postihnutím a uznesením výboru č. 33 uplatnením

procedúry per rollam bol schválený návrh na zloženie pracovnej skupiny. V skupine sú zastúpené organizácie osôb so zdravotným postihnutím siedmimi členmi výboru, členmi sú predstavitelia verejnej správy a odborníci. Pracovná skupina sa stretla dňa 4. novembra 2013. Ďalšie stretnutie sa uskutoční 25. novembra 2013. Workshop sa uskutoční dňa 9. decembra 2013.

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Výbor zasadal dňa 21. októbra 2013. Výbor potvrdil nomináciu pani Jany Zezulovej vo Výbore pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania. Zo 45 prítomných získala 37 hlasov. Výbor prerokoval návrh spôsobu spolupráce pri príprave stratégie a schválil koncepciu predloženú Odborom rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí. Tajomníčka výboru, pani Pietruchová, upriamila pozornosť prítomných aj na možnosť vedenia okrúhlych stolov, a to najmä s organizáciami, ktoré majú výhrady voči stratégii. Okrúhle stoly majú napomôcť k tomu, aby neustále nedochádzalo k spochybňovaniu terminológie, resp. aby sa vyjasnila terminológia a východiská. Zo 45 prítomných hlasovalo za prijatie materiálu 41, 4 sa zdržali. Predmetom rokovania bol Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2014 až 2019. Pracovná skupina výboru pre elimináciu násilia páchaného na ženách navrhla k materiálu podporné reprezentatívne stanovisko, v ktorom uvítala snahu o zachovanie kontinuity uplatňovania medzinárodných ľudskoprávných záväzkov v tejto oblasti a zdôraznila, aby aj pri praktickom napĺňaní strategických opatrení boli dôsledne zohľadňované rodové východiská problematiky násilia páchaného na ženách. Na základe návrhu pracovnej skupiny bolo do uznesenia výboru doplnené odporúčanie, aby rezort práce odmietol v rámci medzirezortného pripomienkového konania všetky pripomienky, ktoré spochybňujú ľudskoprávny rodový kontext problematiky násilia páchaného na ženách ako neakceptovateľné a aby sa podnikli všetky kroky na urýchlenú ratifikáciu Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násilia na ženách a domáceho násilia a boja proti nemu. Uznesenie výboru bolo prijaté formou zásadného stanoviska a za jeho prijatie hlasovalo 42 členiek a členov, 2 boli proti a 2 sa zdržali. Členky Výboru p. Raučinová a p. Ocilková vyjadrili výhrady voči používaniu terminológie rodovej rovnosti a žiadali o jej nahradenie formuláciami ako „násilie páchané na základe pohlavia“. Obe členky vyslovili presvedčenie, že výbor by sa nemal riadiť iba záväznými dokumentmi Európskej únie, Rady Európy a OSN, ale mal by rozhodovať aj na základe vlastného uváženia. Ich menšinové stanovisko bolo zaprotokolované v zápisnici a je možné sa s ním oboznámiť aj na webstránke výboru. Naproti tomu ostatné mimovládne organizácie, ako aj členky a členovia výboru, ktorí dlhodobo pracujú v oblasti násilia páchaného na ženách vyjadrili podporu akčnému plánu a uznesením bol schválený. Vzhľadom na šíriace sa útoky na presadzovanie rodovej rovnosti vo verejnosti výbor prijal stanovisko k spochybňovaniu princípov rodovej rovnosti, v ktorom podporil zámer vlády SR prijať stratégiu a podporil presadzovanie rodovej rovnosti ako „legitímny politický cieľ hodný modernej demokratickej krajiny a členského štátu Európskej únie“. Prebiehala diskusia k terminológii. Viaceré členky a členovia výboru sa k stanovisku vyjadrili pozitívne a zdôraznili, že pojem rodová rovnosť sa používa na všetkých úrovniach v rámci Rady Európy, Európskej únie a je nemysliteľné, aby sa SR od tohto termínu dištancovala. K stanovisku mali výhrady vyššie spomenuté členky výboru, ktoré nesúhlasia s konceptom rodovej rovnosti. S ich menšinovým stanoviskom je možné sa oboznámiť na webstránke výboru. Za prijatie stanoviska hlasovalo 37 prítomných. V rámci bodu rôzne štátny tajomník rezortu práce informoval o žiadosti Ministerstva spravodlivosti SR o spoluprácu a o možnostiach zasielať pripomienky k pripravovanej novele zákona o stredisku. Členka výboru pani Pufflerová predložila návrh uznesenia týkajúci sa strediska, v ktorom výbor navrhol rade a vláde SR, aby sa neodkladne zaoberali dlhodobo alarmujúcou situáciou zlyhávania strediska ako nezávislej inštitúcie ochrany a podpory ľudských práv v SR. Výbor ďalej navrhol, aby počas prípravy stratégie akcelerovali prípravu novely zákona

o stredisku a aby samotnej príprave zákona predchádzala hĺbková odborná a tiež verejná diskusia, využívajúc analytické podklady vypracované na Úrade vlády SR v roku 2011, odborný podklad k tvorbe stratégie z 15. júla 2013, vnútroštátne odborné kapacity a medzinárodné konzultatívne orgány na posúdenie optimálneho variantu zákona. Uznesenie navrhlo, aby vláda SR preskúmala možnosti uskutočniť núdzovú personálnu výmenu vo vedení strediska, ktorá by bola zárukou kvalitnej dočasnej zverenej správy a kooperácie pri následnej rekonštrukcii strediska.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Uznesenie Výboru pre rodovú rovnosť bolo prijímané dňa 21. októbra 2013. Informoval, že medzičasom došlo k zmene vo vedení strediska. Juraj Horváth už nie je výkonným riaditeľom strediska. Stal sa ním pán Marián Mesároš.

Rada uznesením č. 85 vzala na vedomie uznesenie Výboru pre rodovú rovnosť č. 45 z 21. októbra 2013 k stredisku a jednomyseľne odporučila ministrovi spravodlivosti SR prihliadať na uznesenie výboru v procese prípravy novelizácie zákona o zriadení strediska a priebežne informovať vládu SR.

Ondrej Gallo, druhý podpredseda Výboru pre deti a mládež

Uskutočnili sa dve zasadnutia výboru. Počas riadneho zasadnutia dňa 20. októbra 2013 výbor nestihol prerokovať všetky body. Z uvedeného dôvodu sa dňa 19. novembra 2013 uskutočnilo pokračujúce zasadnutie výboru. Na zasadnutí výbor potvrdil verejnou voľbou nomináciu Štefana Matulu ako zástupcu výboru vo Výbore pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania. Výbor vzal na vedomie informáciu o záveroch tretieho a štvrtého rokovania koordinačnej skupiny rady pre prípravu stratégie. Bola vytvorená pracovná skupina, ktorá sa bude zaoberať časťou stratégie v oblasti práv detí. Sú v nej zastúpení šiesti zástupcovia a zástupkyne mimovládnych organizácií a šiesti zástupcovia a zástupkyne verejnej správy. Výbor prerokoval materiál pracovnej skupiny na prípravu Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím. Bol realizovaný výskum zameraný na prevalenciu násillia páchaného na deťoch, jeden z prvých realizovaných výskumov v SR, ktorého výstupy sú dostupné na stránke Inštitútu pre výskum práce a rodiny. Výbor sa zároveň oboznámil s výstupmi pracovnej skupiny pre prípravu návrhov riešenia verejnej ochrany práv detí a verejnej ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím. Bol predstavený dokument, kde bolo rámcovo zadefinované, že vznikne nová inštitúcia, Úrad komisárov na ochranu ľudských práv, ktorá bude mať dvoch samostatných komisárov pre každú ľudskoprávnú oblasť. Pracovná skupina pripravuje paragrafové znenie zákona, na základe ktorého bude inštitúcia zriadená. Paragrafové znenie by malo byť sfinalizované do konca roka 2013. Výbor vzal na vedomie Návrh Stratégie štátnej politiky vo vzťahu k mládeži na roky 2014 až 2020, ktorú pripravoval rezort školstva. Výbor sa venoval správam, ktoré zverejnila verejná ochrankyňa práv pani Jana Dubovcová a ktoré boli publikované v čase medzi zasadnutiami výboru. K Správe o prieskume dodržiavania základných práv a slobôd maloletých detí umiestnených v reedukačnom centre Hlohovec výbor neprijal uznesenie, pretože verejná ochrankyňa práv pripravuje súhrnnú správu za ostatné reedukačné centrá, ktorým sa výbor bude venovať až následne. Výbor sa zaoberal aj Správou o uplatňovaní práva na vzdelanie detí/žiakov príslušníkov rómskej národnostnej menšiny so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a Mimoriadnou správou o skutočnostiach nasvedčujúcich závažnému porušeniu základných práv a slobôd konaním niektorých orgánov. Bola to informácia o policajnom zásahu v rómskej osade v Moldave nad Bodvou. Výbor zobral obe správy na vedomie. Výbor prijal uznesenie k návrhu na ratifikáciu Dohovoru Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním, v ktorom vyjadril znepokojenie nad skutočnosťou, že v rámci verejnej diskusie k ratifikácii dohovoru sú

spochybňované základné východiská ochrany ľudských práv. Zároveň konštatoval, že z pohľadu ochrany práv detí v oblasti sexuálneho vykorisťovania a sexuálneho zneužívania je dohovor jedným z kľúčových ľudskoprávných dokumentov; ratifikácia dohovoru a jeho dôsledná implementácia v oblasti preventívnych a ochranných opatrení je mimoriadne dôležitá pre presadzovanie ochrany práv detí na Slovensku. Výbor zároveň podporil ratifikáciu dohovoru a jeho následnú dôslednú implementáciu.

Laco Oravec, Nadácia Milana Šimečku

Zasadnutie Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie sa uskutočnilo dňa 21. októbra 2013 za účasti štátneho tajomníka Ministerstva vnútra SR pána Jozefa Bučeka. Výbor prijal tri uznesenia. Uznesenie č. 14 sa týka plánu činnosti na najbližšie obdobie a na budúci rok. Medzi kľúčové priority výboru budú patriť novovznikajúca koncepcia boja proti extrémizmu na roky 2015 - 2018 a stratégia. Výbor uznesením č. 15 schválil členov jednotlivých pracovných skupín (pracovná skupina pre tvorbu stratégií, koncepcií a analýz; legislatívna pracovná skupina a pracovná skupina pre vzdelávanie, vedu a výskum). V kontexte prípravy stratégie bol výbor požiadaný, aby garantoval dve témy, tému predchádzania rasizmu, xenofóbie, extrémizmu a tému migrácie. Vzhľadom na skutočnosť, že výbor sa necíti kompetentný zaoberať sa témou migrácie ako celku, je potrebné hľadať iný strešný orgán, ktorý by sa touto témou zaoberal. Plánuje sa organizácia dvoch okrúhlych stolov. Prvý by sa mal uskutočniť v januári 2014 a mal by mať širší charakter verejnej diskusie a po príprave pracovného materiálu by sa mal uskutočniť užší odborný seminár. Uznesením č. 16 výbor schválil harmonogram a proces tvorby obsahovej časti stratégie za oblasť predchádzania a eliminácie rasizmu, xenofóbie a extrémizmu.

BOD 2

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Vypracovanie Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014-2020 vyplýva z programového vyhlásenia vlády SR, ako aj z uznesenia vlády SR č. 708 z 19. decembra 2012 k Plánu práce vlády SR na rok 2013. Materiál predstavuje komplexný programový dokument, ktorý zahŕňa politiky v oblasti zamestnanosti a zamestnateľnosti starších ľudí, dôchodcov, ale aj politiky v oblasti podpory celoživotného vzdelávania, občianskych a sociálnych aktivít mimo formálneho trhu práce, podpory nezávislosti, dôstojnosti, ekonomickej a sociálnej bezpečnosti, vrátane ochrany pred zlým zaobchádzaním. Dokument sa zameriava na cieľovú skupinu, ktorou sú osoby päťdesiatročné a staršie, teda nielen po dovŕšení dôchodkového veku, nakoľko aktívny vek starnutia nezačína až dovŕšením dôchodkového veku. Vypracovanie materiálu bolo zastrešené nadrezortnou pracovnou skupinou pre prípravu národného programu, ktorej členmi boli okrem zástupcov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR aj zástupcovia ďalších relevantných inštitúcií. Národný program bol predmetom diskusie odborných pracovných komisií a bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania. Predkladá sa bez rozporov. Materiál bol dňa 5. septembra 2013 schválený s pripomienkami Radou vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie a dňa 7. októbra 2013 bol schválený aj Výborom pre seniorov, ktorý odporúča rade jeho schválenie. Materiál bol v októbri 2013 doručený na Úrad vlády SR a jeho prerokovanie vládou SR sa predpokladá koncom novembra 2013, po prerokovaní v Hospodárskej a sociálnej rade. Národný program sa bude vyhodnocovať jedenkrát za dva roky a o vyhodnotení bude informovaná vláda SR. Národný program nemá priame vplyvy na rozpočet verejnej správy, na podnikateľské prostredie, nemá sociálne vplyvy, ani vplyvy životné prostredie. Priamy vplyv môžu mať až konkrétne rozpracované opatrenia, ktoré budú naplňovať ciele v jednotlivých bodoch národného programu. Realizácia opatrení z národného programu bude zabezpečená v rámci schválených

limitov rozpočtu verejnej správy a v rámci nového programového obdobia, teda využitím štrukturálnych fondov na roky 2014 – 2020.

Katarína Kováčová, Ministerstvo financií SR

K časti 624, cieľ 4, kde je Ministerstvo financií SR uvedené ako gestor, navrhla doplniť Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. V rámci obsahu opatrení sa predpokladá, že sa má zintenzívniť a podporovať vzdelávanie v oblasti informačných a komunikačných technológií a používanie moderných technológií, čo nie je v gescii Ministerstva financií SR. Rezort školstva vyjadril súhlas s predmetným návrhom.

Ján Lipiansky, podpredseda Výboru pre seniorov

V materiáli sú definované hlavné problémy seniorov. Osobitná pozornosť bude venovaná dôchodkovému systému a zdravotnej starostlivosti o seniorov. Ide o otvorený materiál na obdobie rokov 2014 - 2020 a bude záležať na tom, ako jednotliví gestori rozpracujú úlohy z hľadiska obsahu i z časového hľadiska. Vyjadril podporu predloženému materiálu.

Janka Debrecéniová, expertka rady

V predloženom materiáli sa nikde nehovorí o tzv. univerzálnom dizajne, najmä pokiaľ ide o prístupnosť budov. Je v platnosti vyhláška k stavebnému zákonu, ktorá kladie požiadavky na architektonické úpravy, ktoré by mali bezbariérový charakter vo vzťahu k rôznym ľuďom s rôznymi typmi postihnutí. Vo vyspelom svete všetci, ktorí sa od fáz projektovania až po fázy výstavby venujú budovaniu stavieb, berú do úvahy tzv. princíp univerzálneho dizajnu. Ako východisko by sa to malo prierezovo vzťahovať na prístup k dizajnovaniu a budovaniu stavieb a k plánovaniu infraštruktúry aj preto, že nedávno SR pristúpila k Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, kde je táto požiadavka zakotvená prierezovo a univerzálne. Netýka sa to iba ľudí so zdravotným postihnutím, ale aj ľudí, ktorí chodia s detskými kočíkmi. Nevie si predstaviť, že pri tomto opatrení, ani pri mnohých ďalších, by neboli nároky na štátny rozpočet už len preto, že je potrebné vytvoriť koncept, ktorý by mal byť prediskutovaný. Všetko niečo stojí a aj štát sprístupňuje budovy a poskytuje verejné služby, čo nie je možné realizovať bez nároku na verejné, ale aj na súkromné financie. Následne je potrebné kontrolovať, monitorovať a vynucovať, čo tiež niečo stojí. Navrhla v dokumente zakotviť požiadavku tzv. univerzálneho dizajnu pre stavby, pre niektoré typy služieb a výrobkov a zároveň prehodnotiť prístup, z ktorého vyplýva, že program by nemal nároky na verejné financie.

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Na str. 63 sa nachádza opatrenie - zvýšenie počtu bezbariérových prístupov v dopravnej infraštruktúre. Rozumie argumentu, že sa to netýka len bezbariérovosti dopravnej infraštruktúry a že sa predpokladajú nároky na financie. Predložený návrh nepredpokladá náklady na rozpočtové zaťaženie verejnej správy, pretože realizácia konkrétnych opatrení v gescii príslušných ministerstiev sa predpokladá v rámci príslušnej kapitoly schváleného rozpočtu. Bezbariérovosť nie je výlučne záležitosťou verejného sektora, ale aj súkromného sektora a zaviazat' niekoho bezbariérovým budovaním nie je jednoduché. V predloženom materiáli sa bezbariérovosť navrhovala tam, kde má štát nástroje na riešenie. Realizácia opatrení bude zabezpečená v rámci schválených limitov rozpočtu verejnej správy a v rámci nového programového obdobia, teda využitím štrukturálnych fondov na roky 2014 – 2020.

Janka Debrecéniová, expertka rady

Povinnosť zabezpečiť, aby aj neverejné subjekty zabezpečovali univerzálny prístup pre všetkých existuje. Okrem toho, že SR je viazaná Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý je súčasťou právneho poriadku SR a má prednosť pred zákonmi, tzv.

antidiskriminačný zákon obsahuje konkrétnu povinnosť v oblasti pracovnoprávnych vzťahov zabezpečovať nediskriminačný prístup pre osoby so zdravotným postihnutím a všeobecnú povinnosť prijímať opatrenia na ochranu pred diskrimináciou, čo zahŕňa aj takýto prístup. V rámci triády povinností – rešpektovať, chrániť a naplňovať záväzky štátu, má štát tieto povinnosti aj zabezpečovať, aby diskrimináciu nepáchali tretie osoby. Povinnosť je už daná, aj keď nie je ľahké dospieť ku konsenzu s tými, ktorých by to niečo stálo.

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Hovoril o rozpočtoch verejnej správy z dôvodu, že je obtiažne odhadnúť výšku nákladov súkromného sektora.

Kálmán Petőcz, expert rady

Položil otázku, či sa v materiáli rieši oblasť dlhodobej opatery seniorov v domácom prostredí.

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

V rámci programového obdobia 2007 – 2013 je na ministerstve schválený projekt, ktorý sa venuje opatrovateľskej službe. Pri vynaložených cca 25 miliónov eur na projekt by sa v SR mali hľadať tie časti, kde nie sú opatrovateľské služby zabezpečené prostredníctvom klasických zariadení sociálnych služieb, domovov seniorov. Bude možné získať zdroje na opatrovateľskú činnosť pre jednotlivé mestá a obce. Druhým krokom bude nové programové obdobie 2014 – 2020. Opatrovateľské služby sú v plnej kompetencii miest a obcí, ktoré majú podľa kompetenčného zákona v priamej gescii ich zabezpečovanie. Prebiehali rokovania s mestami a obcami s cieľom zabezpečenia kontinuity poskytovania sociálnych služieb. Deinštitucionalizácia v rámci sociálnych služieb je krédom Európskej únie. Základnou filozofiou je nestavať veľkokapacitné zariadenia sociálnych služieb. Druhým aspektom je vytvárať možnosti udržania ľudí v domácom prostredí, vzhľadom k tomu, že je to najprirodzenejšie, nákladovo nižšie.

Erika Jurinová, podpredsedníčka Národnej rady SR

Predložený materiál má ambíciu v oblasti aktívneho starnutia, avšak absentuje rozpracovaná oblasť aktívnej pomoci ľuďom, ktorým sa pomoc nedostáva vzhľadom k tomu, že boli postihnutí následkom nejakej kriminality. Ak sa hovorí o preventívnych opatreniach, chýba oblasť ochrany seniorov ako obetí.

Rada uznesením č. 86 vzala na vedomie stanovisko Výboru pre seniorov k návrhu Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020 prijatého uznesením výboru č. 15 zo dňa 7. októbra 2013 a jednomyselne odporučila vláde SR schváliť návrh Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020.

BOD 3

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Násilie páchané na ženách predstavuje najvýraznejšiu formu porušovania ľudských práv žien. Napriek odhadovanému výskytu má nielen na Slovensku, ale aj v celej Európe a v globálnom meradle vysokú mieru latencie. Väčšina násilných činov páchaných na ženách sa pácha doma, za zavretými dverami, kde okrem detí nie sú prítomní žiadni svedkovia. Samotné deti sú pritom rovnako obeť, či už priamo zasiahnuté násilím, alebo prostredím, v ktorom vyrastajú. Práve citlivosť a náročnosť problematiky tejto formy násillia prispeli k dlhodobej tabuizácii témy, ktorá sa už v poslednom desaťročí dostala do pozornosti verejných politik a do pozornosti celej verejnosti. Návrh akčného plánu na prevenciu a elimináciu násillia páchaného na ženách na roky 2014 – 2019 sa predkladá na základe Plánu práce vlády SR na rok 2013.

Predložený materiál je už v poradí tretím akčným plánom. Napriek priebežnému plneniu úloh predchádzajúcich akčných plánov a nespornému posunu v problematike predchádzania násilia páchaného na ženách za ostatné roky je stále potrebné konštatovať, že na Slovensku chýba systémový prístup a koordinované zabezpečenie jednak pomoci ženám zažívajúcim násilie, ale aj systematická primárna prevencia, teda predchádzanie násiliu. Cieľom predkladaného materiálu je preto vytvoriť, implementovať a koordinovať komplexnú celoštátnu politiku pre oblasť prevencie a eliminácie násilia na ženách. Materiál prešiel medzirezortným pripomienkovým konaním, v ktorom boli vznesené tri pripomienky z verejnosti. Všetky pripomienky verejnosti boli prerokované na rozporových konaniach a väčšina z nich akceptovaná, avšak niektoré rozpory sa nepodarilo odstrániť. Ako zásadný problém sa riešila otázka definovania pojmov násilie na ženách, rodovo podmienené násilie na ženách, samotný pojem rod a rodové stereotypy. Predkladateľ materiálu vychádza z používania týchto pojmov v zmysle predchádzajúcich dokumentov, platnej legislatívy, medzinárodno-právnych dokumentov, ku ktorým sa SR zaviazala, ako aj primárneho a sekundárneho práva Európskej únie. Zachovanie týchto východísk materiálu odporučil rezortu práce aj Výbor pre rodovú rovnosť, ktorý sa na svojom zasadnutí uznesením č. 43 z 21. októbra 2013 schválil Národný akčný plán pre prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2014 – 2019 a odporučil rezortu práce, aby všetky pripomienky, ktoré spochybňujú ľudskoprávny rodový kontext problematiky násilia páchaného na ženách odmietol ako neakceptované a prispel tak k riadnej implementácii ľudských práv žien do praxe.

Erika Jurinová, podpredsedníčka Národnej rady SR

S predloženým materiálom by teoreticky nemal byť žiadny problém, pretože každý súhlasí, že rovnosť mužov a žien by mala byť zachovaná vo všetkých oblastiach. Problémom je terminológia, ktorá sa používa, resp. sa začala používať v materiáli. Zdôraznila, že minulý rok bola prijatá smernica Európskej únie, ktorá presne špecifikuje a používa termíny, ktoré sú v materiáli použité prvýkrát, pričom ešte nie sú definované ani v právnych normách SR. Prostredníctvom predloženého podporného materiálu sa chcú zavádzať definície ako rod, rodová rovnosť a všetky pojmy, s ktorými má veľká časť verejnosti problém. Vyzvala pozrieť sa aj na smernicu Rady Európy, ktorá zavádza neutrálne pojmy, ktoré nikomu neuškodí. Bude na zvážení aj samotného Ministerstva spravodlivosti SR, ako smernicu implementuje. Na jej implementáciu sa kladie dôraz. Je zvláštne vychádzať z dohovoru, ktorý v SR ešte nie je ratifikovaný, nemá platnosť. Zavádzať ho do dokumentu, na základe ktorého budú vychádzať právne normy nie je celkom v poriadku, ak je vedomosť, že existuje smernica, ktorá už niektoré pojmy definuje. Dala na zváženie, či sa nebude uvažovať o dopracovaní materiálu, keďže niektoré dôležité pripomienky neboli akceptované.

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Podpredsedníčka Národnej rady SR p. Jurinová zrejme mala na mysli európsky ochranný príkaz. Smernica je všeobecne o obetiach násilia. Predložený národný akčný plán je špecificky venovaný obetiam rodovo podmieneného násilia, ktorými sú v prevažnej väčšine ženy a používa terminológiu, ktorá sa používa desať, pätnásť rokov, čiže nie je pravda, že by materiál zavádzal novú terminológiu. Je už dávno prijatá Národná stratégia rodovej rovnosti. O uplatňovaní rodového hľadiska sa hovorí v tzv. rodovej smernici Európskej únie. V antidiskriminačnom zákone sa nachádza pojem rodová identifikácia. Národný akčný plán kontinuálne pokračuje v terminológii, ktorá sa používa na úrovni Európskej únie minimálne ostatných desať rokov.

Janka Debrecéniová, expertka rady

Nie je pravda, že slovo rod a samotný koncept rodu by nebol etablovaný v odbornej verejnosti. Odráža to napokon aj stanovisko Výboru pre rodovú rovnosť k tejto otázke, kde za

prijatie hlasovalo 37 ľudí a proti boli len 3 osoby. Okrem dokumentov, ktoré menovala pani Pietruchová, je rod definovaný aj vo všeobecnom komentári Výboru pre hospodárske, sociálne a kultúrne práva pri Medzinárodnom dohovore pre hospodárske, sociálne a kultúrne práva, ktorý je pre SR právne záväzný a je súčasťou právneho poriadku SR. Výbor pre odstránenie diskriminácie žien tento pojem tiež viackrát jasne definoval. V nedávnom rozhodnutí k odmeňovaniu zdravotných sestier sa Ústavný súd SR jasne vyjadril o tom, čo považuje za rodový kontext a použil tento pojem. Po všetkých rokoch toho, čo sa už podarilo, je iracionálne viesť diskusiu o tom, či rod existuje, alebo neexistuje. Navyše aj samotná rada má vo svojom názve pojem rodová rovnosť.

Adriana Mesochoritisová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Vyjadрила poďakovanie štátnemu tajomníkovi a rezortu práce za vypracovanie materiálu. Po prvýkrát je pripravený taký akčný plán, ktorý môže položiť základy pre reálne zlepšenie pomoci ženám vystaveným násiliu a pomôcť komplexne naštartovať elimináciu a prevenciu násilia páchaného na ženách. Predchádzajúce akčné plány neboli finančne zabezpečené a detailne rozpracované. Výbor pre rodovú rovnosť, ktorý je poradným orgánom rady pre oblasť rodovej rovnosti, schválil zásadné stanovisko k národnému akčnému plánu. To znamená, že takmer celý Výbor pre rodovú rovnosť odporúča schválenie národného akčného plánu. Pokiaľ ide o terminológiu, odporučila naštudovanie Deklarácie Organizácie Spojených národov o odstránení násilia páchaného na ženách, Pekingskej akčnej platformy, Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien a vyhlásenia CEDAW výboru (predovšetkým všeobecné odporúčanie č. 28 o tom, ako majú vlády implementovať dohovor, kde je priamo spomenuté a vysvetlené, čo je to rod, pohlavie; ako aj všeobecné odporúčanie CEDAW výboru č. 19, ktoré hovorí o tom, že násilie páchanie na ženách je rodovo podmieneným násilím). V zmysle všetkých uvedených ľudskoprávných dokumentov uvítala, že rezort práce pripravil materiál, ktorý akceptuje a ide v kontinuite všetkých ľudskoprávných záväzkov SR. Predložený materiál vníma ako praktické naplnenie ľudskoprávných záväzkov, aj odhodlania skončiť s násilím páchaným na ženách.

Laco Oravec, Nadácia Milana Šimečku

Poukázal na vysoký štandard národného akčného plánu, ktorý je stručný, prehľadný, jasne formulovaný. Mohol by preto slúžiť ako inšpirácia pre iné rezorty. Materiál je kompaktný, vecný, pomenúva zodpovedné subjekty, ktorými nie sú výlučne ministerstvá. Materiál definuje rôzne termíny plnenia. Nie všetky úlohy sú plnené v poslednom roku, ale sú aj priebežne plnené. Pozitívom je pokus o identifikovanie zdrojov financovania, čo je na Slovensku skôr raritou pri koncipovaní obdobných materiálov. Materiál predstavuje krok vpred v tej doterajšej praxi, dôležitá bude aj jeho implementácia v praxi.

Martin Macko, podpredseda Výboru pre práva lesieb, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb

V smernici Európskej únie o právach obetí sa hovorí o rodovo podmienenom násilí. Je potrebné si pozrieť originál smernice v anglickom jazyku, pretože pri prekladoch môže dôjsť k nezrovnalostiam.

Erika Jurinová, podpredsedníčka Národnej rady SR

Materiál sa nazýva Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia na ženách, ale vo vnútri materiálu sa obmedzuje na problematiku násilia na ženách ako fenoménu rodovo podmieneného násilia, čo jednoznačne rozdeľuje spoločnosť.

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Odôvodnil návrh uznesenia rady, v zmysle ktorého rada v bode A. schvaľuje Návrh akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2014 – 2019; v bode B. odporúča vláde SR schváliť predložený materiál a v bode C. ukladá ministrovi spravodlivosti SR podniknúť kroky na urýchlenú ratifikáciu Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násilia na ženách a domácomu násiliu a boji proti nemu v zmysle uznesenia Výboru pre rodovú rovnosť č. 43 z 21. októbra 2013.

Tomáš Borec, podpredseda rady

K odôvodnenému návrhu uznesenia rady navrhol v zmysle § 8 ods. 5 štatútu rady a zároveň § 4 ods. 4 rokovacieho poriadku rady spresniť textáciu - v bode C namiesto slova ukladá uviesť slovo odporúča.

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Vláda SR už podpísala Dohovor Rady Európy o predchádzaní násilia na ženách a domáceho násilia a v súčasnosti prebieha proces ratifikácie. Ministerstvo spravodlivosti SR má v zmysle príslušného uznesenia vlády SR a na základe informácie z 23. septembra 2011 predložiť na rokovanie vlády SR návrh na jeho ratifikáciu v termíne do 31. decembra 2013, čo je o dva mesiace a nie je dostatok informácií o tom, ako ďalej prebieha ratifikačný proces. Navrhla doplniť uznesenie rady o nový bod C.2 odporúča ministrovi spravodlivosti SR, aby na najbližšom zasadnutí rady podal informáciu o doterajšom priebehu procesu ratifikácie. V mene pracovnej skupiny venujúcej sa oblasti násilia páchaného na ženách pôsobiacej pri Výbore pre rodovú rovnosť ponúkla odbornú spoluprácu pri hľadaní najvhodnejších foriem toho, akým spôsobom zladíť aj legislatívu SR tak, aby bola pripravená na ratifikačný proces. Navrhla doplniť uznesenie o bod C.3, odporúča ministrovi spravodlivosti SR pracovať s pracovnou skupinou Násilia páchaného na ženách Výboru pre rodovú rovnosť.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Ministerstvo spravodlivosti SR je viazané uznesením vlády SR. Navrhované rozšírenie uznesenia o dva nové body je možné zakomponovať do záverov zasadnutia rady, nie je potrebné ich špecifikovať v uznesení.

Rada uznesením č. 87 jednomyseľne schválila návrh Národného akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2014-2019, odporučila vláde SR schváliť predložený návrh. Rada zároveň odporučila ministrovi spravodlivosti SR podniknúť kroky na urýchlenú ratifikáciu Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácomu násiliu a boji proti nemu v zmysle uznesenia Výboru pre rodovú rovnosť č. 43 z 21. októbra 2013. Minister spravodlivosti SR podá informáciu o procese prípravy ratifikácie na najbližšom zasadnutí rady.

BOD 4

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Na mimoriadnom rokovaní Výboru pre deti a mládež bolo prijaté uznesenie, z ktorého pre Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vyplynula úloha koordinovať prípravu Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím. Následne bola táto úloha zaradená aj do plánu práce vlády SR. Na mimoriadnom zasadnutí výboru bol zo strany členov výboru reprezentujúcich mimovládne organizácie predstavený jeden z vážnych problémov, že SR nemá k dispozícii informácie o výskyte násilia páchaného na deťoch. V apríli 2013 Výbor pre deti a mládež zriadil pracovnú skupinu zastúpenú všetkými relevantnými subjektmi, ktorej úlohou bolo pripraviť návrh národnej stratégie. Súčasťou práce bol aj rozbor súčasného

systému inštitucionálnej ochrany detí pred násilím a čiastkových politík na ochranu detí pred násilím. Členovia pracovnej skupiny za jednotlivé oblasti riešili tieto časti osobitne. Na príprave časti, za ktorú vecne zodpovedal rezort práce, intenzívne pracovala pracovná skupina zložená zo zástupcov rezortu a mimovládnych organizácií pôsobiach v oblasti ochrany detí pred násilím. Súčasťou prípravných prác na návrhu národnej stratégie bola realizácia reprezentatívneho výskumu prevalencie násilia páchaného na deťoch v SR. Výskumnú úlohu realizovali v spolupráci Inštitút pre výskum práce a rodiny a Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie. Výstupy sú súčasťou predkladaného materiálu. Reprezentatívny výskum sa uskutočnil po trinástich rokoch prvýkrát. Ide o významný posun vpred, pokiaľ ide o identifikáciu prevalencie násilia páchaného na deťoch v SR. Návrh národnej stratégie definuje strategické ciele v oblasti ochrany detí pred násilím na národnej úrovni tak, aby sa výsledný efekt prejavil na miestnej úrovni. Základným zámerom národnej stratégie je dosiahnutie kvalitatívnej zmeny vo vnímaní a riešení násilia páchaného na deťoch dôsledným prepojením a zintegrovaním čiastkových politík do efektívneho a funkčného mechanizmu pre komplexné a systematické riešenie násilia páchaného na deťoch. Navrhnuté strategické ciele vychádzajú zo skutočnosti, že SR dlhodobo vyvíja enormné úsilie na ochranu detí pred násilím, napriek tomu však existujú oblasti, ktorým doposiaľ nebola venovaná primeraná pozornosť a práve do týchto oblastí sú smerované navrhované strategické ciele. Aj napriek tomu, že návrh národnej stratégie neurčuje jej časové obdobie ani interval jej aktualizácie, návrh je koncipovaný ako otvorený dokument, ktorý môže byť podľa potreby aktualizovaný. Zároveň sa navrhuje zaviesť mechanizmus pravidelného ročného informovania o stave plnenia strategických cieľov formou predloženia informácie na rokovanie vlády SR. Úloha koordinovať prípravné práce na stratégiu bola zložitá a o to viac bolo náročné pracovať na jej znení. Vyjadril poďakovanie všetkým členom výboru, ich kolegom a odborníkom z rezortov, z jednotlivých výskumných ústavov, ktorí sa na príprave návrhu podieľali. Spolupráca jasne dokazuje, že ochrana detí pred násilím nie je záležitosťou jedného rezortu, rezortu práce, ale potvrdzuje správnosť zaradenia všetkých jednotlivých aktérov stratégie, teda jednotlivých ministerstiev zahrnutých do koordinačných prác pre riešenie násilia páchaného na deťoch, aby sa strategické ciele v navrhovanom materiáli zabezpečili. Odôvodnil návrh uznesenia rady, v zmysle ktorého rada v bode A. berie na vedomie stanovisko Výboru pre deti a mládež k návrhu Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím prijaté uznesením výboru č. 31 zo dňa 28. októbra 2013 a v bode B. odporúča vláde SR schváliť návrh Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím.

Pavol Kolenčík, Ministerstvo hospodárstva SR

Návrh stratégie na ochranu detí pred násilím je v súčasnosti predmetom medzirezortného pripomienkového konania, ktoré končí dňa 29. novembra 2013. Navrhol upraviť uznesenie rady tak, aby na samotné rokovanie vlády SR predkladateľ predložil materiál po ukončení medzirezortného pripomienkového konania a zapracovaní pripomienok z toho vyplývajúcich. Obdobnú pripomienku vzniesla aj zástupkyňa Ministerstva financií SR.

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Ak by došlo k posunu predloženia materiálu, bude problematické stihnúť legislatívne náležitosti - Hospodársku a sociálnu radu a vládu SR. Rezort práce bude povinný všetky pripomienky zaradiť do materiálu. Navrhol možnosť využitia procedúry per rollam z časových dôvodov ku konsolidovanej verzii materiálu so zapracovanými pripomienkami.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Pri zaraďovaní materiálu na rokovanie rady sa predpokladalo, že bude po medzirezortnom pripomienkovom konaní. Dal na zváženie možnosť preloženia materiálu na najbližšie rokovanie rady, ktoré sa uskutoční dňa 18. decembra 2013. Vzhľadom na časové okolnosti

a skutočnosť, že s materiálom boli rezorty oboznámené v čase jeho prípravy a rezort práce prejavil vôľu zapracovať vznesené pripomienky, navrhol možnosť hlasovania o návrhu.

Peter Guráň, prvý podpredseda Výboru pre deti a mládež

Predložený materiál je špecifický v dvoch ohľadoch. Pri jeho príprave boli zainteresované všetky existujúce mimovládne organizácie, všetky ministerstvá, ktoré s ním pracovali a nevznikol obsahový problém. Materiál je zároveň rozpracovaním už prijatého Národného akčného plánu pre deti. Nejde o obsahový problém. Je to procedurálna záležitosť a bola by škoda nestihnúť termín.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Do budúca navrhla principiálnu diskusiu, aká je rola a aké sú reálne možnosti rady vo vzťahu k legislatívnym konaniam, najmä z pohľadu predkladania návrhov zákonov. Rada môže odporúčať alebo neodporúčať vláde SR prijímať materiál ako celok. Technická otázka však je, akým spôsobom sa môžu alebo nemôžu zapracovávať jednotlivé obsahové pripomienky rady k materiálu. Napríklad, že rada nemá výhradu k materiálu ako celku, ale chcela by niečo zmeniť ako parciálnu záležitosť. Uvedené nemožno považovať za pripomienku v rámci pripomienkového konania. Položila otázku, ako možno situáciu zladit' s legislatívnymi pravidlami vlády SR, pretože ak nebola pripomienka uplatnená v medzirezortnom pripomienkovom konaní, tak ju nemožno svojvoľne doplniť. Rada navyše nie je v zmysle legislatívnych pravidiel vlády SR pripomienkujúci subjekt. Je potrebné systémové riešenie, lebo ak rada má vo svojom štatúte uvedené, že je orgánom pripomienkujúcim prípravu a návrhy právnych predpisov, tak by mal v rámci legislatívnych pravidiel existovať nejaký mechanizmus, ktorý by zlučoval, respektíve zosúladzoval štatút rady a legislatívne pravidlá, aby to dávalo praktický zmysel a vytváralo praktický mechanizmus. Technicky má zmysel sa zapojiť do procesu v priebehu pripomienkovania, pretože ak sa formuluje pripomienka rady po skončení MPK, rezorty nemajú na to možnosť reagovať.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Ide skôr o výnimku z pravidla, pretože rada funguje nie prvý rok, nestáva sa to často a doteraz nebol problém. Legislatívny proces má svoje pravidlá a účasť verejnosti má tiež svoje miesto v rámci legislatívneho procesu. Otázka, akým spôsobom by sa rada mala aktívnejšie zapojiť v rámci legislatívneho procesu môže byť diskutovaná v budúcnosti. Ako predseda Legislatívnej rady vlády SR uviedol, že sa pripravujú opatrenia na rozšírenie účasti verejnosti na príprave legislatívnych návrhov. Je to téma, ktorou sa bude zaoberať osobne.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Mechanizmus účasti verejnosti ako takej je dobrý, je potrebné sa venovať účasti odborného orgánu vlády SR, ktorý v zmysle svojho štatútu má právomoc, respektíve aj povinnosť pripomienkovať legislatívu, ale nemá na to žiadny mechanizmus.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Navrhol predmetnú otázku prerokovať na najbližšom zasadnutí rady.

Pavol Šimunič, generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva, Ministerstvo kultúry SR

Dal na zváženie doplniť navrhované uznesenie v zmysle, že materiál sa odporúča vláde SR na schválenie po zapracovaní akceptovaných pripomienok z medzirezortného pripomienkového

konania. Uvedené dáva šancu na akceptáciu pripomienok a nebráni, aby sa rada k tomu vyjadrila.

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Predložený materiál je stratégiou, z ktorej budú až následne vychádzať konkrétne legislatívne opatrenia. Stratégia vychádza zo schváleného národného akčného plánu pre deti, ako uviedol pán Guráň. Nepredpokladá zásadné pripomienky v rámci prebiehajúceho pripomienkového konania. Ak dôjde k časovému posunu, bude problém stihnúť všetky náležitosti. Rezort práce je pripravený, aj na základe pripomienky Ministerstva kultúry SR, zaslať každému členovi rady akceptované pripomienky, po ukončení medzirezortného pripomienkového konania na oboznámenie sa s nimi.

Tomáš Borec, podpredseda rady

V rámci predloženého uznesenia navrhol formuláciu, že rada odporúča vláde SR schváliť návrh Národnej stratégie ochrany detí pred násilím „v predloženej podobe“. Nepredpokladá, že okrem technických zmien, tak, ako bolo uvedené z jednotlivých rezortov, by malo prísť k nejakému zásadnému posunu v obsahovej časti materiálu.

Martin Macko, podpredseda Výboru pre práva lesieb, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb

Procesné záležitosti týkajúce sa pôsobnosti rady sú dlhodobým problémom od jej vzniku za bývalej vlády SR. K plánu činnosti rady by v budúcnosti navrhol konštruktívny námet. V súčasnosti by podmiennečne súhlasil s navrhovaným postupom.

Pavol Kolenčík, Ministerstvo hospodárstva SR

Navrhol doplniť „po akceptovaní pripomienok vyplývajúcich z medzirezortného pripomienkového konania“.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Ide o odporúčanie rady k materiálu tak, ako je predložený na rokovanie. Nepôjde o zmeny zásadného charakteru, ktoré by menili základnú koncepciu. Pôjde o technické otázky tak, ako uviedli zástupcovia rezortu hospodárstva a financií.

Ondrej Gallo, druhý podpredseda Výboru pre deti a mládež

Na návrhu stratégie pracoval výbor vyše roka, veľmi aktívne sa do neho zapájali v rámci odbornosti členovia výboru aj mimovládne organizácie. Bol by nerád, ak sa by kvôli procesným záležitostiam zastavil proces. Dokument je v podstate výtvorom rady, lebo výbory sú súčasťou rady. Navrhol, aby rada schválila uznesenie v navrhovanej podobe, napriek procesným výhradám, aby proces mohol pokračovať.

Rada uznesením č. 88 vzala na vedomie stanovisko Výboru pre deti a mládež k návrhu Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím prijatého uznesením výboru č. 31 zo dňa 28. októbra 2013 a odporučila vláde SR schváliť návrh Národnej stratégie ochrany detí pred násilím v predloženej podobe. Hlasovanie: Za: 31, Proti: 0, Zdržali sa: 3.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Informoval o požiadavke na vystúpenie zo strany zástupcov verejnosti, ktorí sa rokovania rady zúčastňujú ako pozorovatelia. Vzhľadom na časové okolnosti požiadal prítomných zástupcov verejnosti, aby si spomedzi seba zvolili dvoch, ktorí vystúpia k téme rokovania rady po skončení posledného bodu rokovania v rámci bodu rôzne.

BOD 5

Peter Javorčík, štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Štvrtá správa o implementácii Rámcového dohovoru Rady Európy na ochranu národnostných menšín Slovenskou republikou je predkladaná v súlade so záväzkami, ktoré SR vyplývajú z členstva v Rade Európy a ako zmluvnej strany Rámcového dohovoru Rady Európy na ochranu národnostných menšín. Správy sa predkladajú v pravidelných päťročných intervaloch. V rámci štvrtého kola monitoringu má Slovensko predložiť správu generálnemu tajomníkovi Rady Európy do začiatku februára 2014. Slovensko patrí k prvej skupine krajín, ktoré predkladajú implementačnú správu v rámci štvrtého kola monitoringu, keďže bolo treťou krajinou v poradí, ktorá dohovor ratifikovala. Správa je rozdelená do troch častí tak, aby sa zohľadnili usmernenia Výboru ministrov Rady Európy. V prvej časti správa obsahuje všeobecnú informáciu o vývoji legislatívy a spoločenskej praxe v uplynulom období, t.j. od roku 2009. V samostatnej časti reaguje na tri hlavné odporúčania výboru ministrov z predchádzajúceho kola monitoringu a v záverečnej časti informuje o opatreniach na implementáciu záväzkov podľa jednotlivých článkov rámcového dohovoru. Súčasťou správy sú aj samostatné prílohy (spolu 7), ktoré sú zdrojom dodatočných informácií k údajom uvedeným v správe. Súčasťou monitorovacieho procesu bude správa trojčlennej delegácie poradného výboru k rámcovému dohovoru. Delegácia navštívi Slovensko v druhej polovici roka 2014. Poradný výbor je nezávislý expertný orgán, ktorý pomáha výboru ministrov pri posudzovaní úrovne implementácie rámcového dohovoru zmluvnými štátmi a na základe všetkých dostupných informácií vypracuje pre výbor ministrov hodnotiacu správu. K tejto bude môcť SR zaslať svoje stanovisko. Monitoring bude formálne ukončený prijatím rezolúcie výboru ministrov, súčasťou ktorého budú aj odporúčania na zlepšenie implementácie rámcového dohovoru. Po formálnom ukončení monitoringu je zvykom uskutočniť na národnej úrovni tzv. follow-up seminár ako formu pokračovania dialógu s poradným výborom. Materiál bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania, z 28 pripomienok bola jedna zásadná, všetky boli akceptované. S cieľom posilňovania participatívneho charakteru prípravy správy a ďalšej podpory dialógu s občianskou spoločnosťou bola prerokovaná vo Výbore pre národnostné menšiny a etnické skupiny dňa 12. novembra 2013.

Kálmán Petőcz, expert rady

Položil otázku, aký bol dôvod na skrátené medzirezortné pripomienkové konanie, vzhľadom na rozsah správy a skutočnosť, že má byť predložená do Rady Európy do februára 2014. V materiáli sa nachádza veta, že vláda SR garantuje dôstojné podmienky pre rozvoj každej národnostnej menšiny, pri zachovávaní status quo. Používa sa opätovne slovo status quo, ktoré nie je definované, ale používa sa ako mantra, ktorá ako keby bola všeobecne prijatá a známa. V časti týkajúcej sa rady sa nachádza časť, že úlohou rady je napríklad aj zvýšiť úroveň ochrany ľudských práv. Predpokladá, že vrátane práv príslušníkov národnostných menšín. V časti venovanej stratégii sa hovorí, že je v zámere zdokonalenie vnútroštátnej ochrany a podpory ľudských práv. Predpokladá, že tiež vrátane práv príslušníkov národnostných menšín. Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny má v štatúte úlohu pracovať na zvyšovaní úrovne ochrany práv príslušníkov národnostných menšín v SR, Ústava SR hovorí o komplexnom rozvoji národnostných menšín, rámcový dohovor hovorí o zachovaní a rozvoji identity a práv príslušníkov národnostných menšín. Čo sa v tejto súvislosti chápe pod pojmom status quo? Čo v tomto kontexte znamenajú všetky ostatné tézy, ktoré sa nachádzajú vo všetkých právne záväzných dokumentoch, vrátane ústavy? Nie je možné túto skutočnosť obchádzať. Správa sa odvoláva na Národnú stratégiu integrácie Rómov ako na kľúčový dokument, ktorého sa vláda SR v ďalšom období bude držať. Položil otázku, či je to tak aj v praxi. V čl. 5, ktorý sa týka kultúry, sa spomína profesionálne divadlo

Ifjú Szivek. V súčasnosti sa nevie, čo bude s divadlom Ifjú Szivek, pol roka nemá riaditeľa, nie je jasné, aký má s ním Úrad vlády SR zámer. Bolo by vhodné počuť informáciu kompetentného člena vlády SR, čo sa zamýšľa s divadlom Ifjú Szivek. Ak sa hovorí o ostatných mechanizmoch, napríklad splnomocnencovi vlády SR pre národnostné menšiny, tiež by bolo vhodné počuť relevantnú informáciu, čo bude so splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny. Pokiaľ ide o popis Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny v správe, súčasný stav je popísaný ako ideálny vzorový stav, akým spôsobom bol kreovaný, aký je reprezentatívny, proporčne zastúpený a v ďalšom bode rokovania rady sa predkladá zásadná zmena jeho štatútu, ktorý je v správe vychválený. Uvedené pripomienky považuje za zásadné záležitosti a problematické body správy.

Peter Javorčík, štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

K procesnej otázke skráteného medzirezortného pripomienkového konania uviedol, že časové hľadisko súviselo s termínom zasadnutia Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny a záujmom bolo, aby medzirezortné pripomienkové konanie prebehlo pred rokovaním výboru, aby bol na rokovanie výboru a následne na rokovanie rady zaradený materiál po zapracovaní pripomienok. Národnú stratégiu integrácie Rómov vníma ako zásadný dokument, ktorý vyplýva aj z rámca, ktorý bol prijatý na úrovni Európskej únie v roku 2011 a je implementovaný na úrovni jej členských krajín. Národná stratégia sa bude ďalej vyvíjať a budú do nej pribúdať nové elementy, aj vzhľadom na to, ako SR postupuje pri implementácii fondov. Pokiaľ ide o pripomienky k textu, materiál je otvorený k tomu, aby konkrétne návrhy na zlepšenie zaslané písomne boli ešte diskutované. Materiál je odpočtom toho, čo sa udialo za posledných päť rokov, čiže nerieši sa úplne všetko do podrobností a nemá ambíciu nastavovať ďalšie politiky. Skôr ide o to, aby sa ukázalo, kde sa Slovensko nachádza za uplynulé päťročné obdobie v otázke ochrany práv príslušníkov národnostných menšín. Odôvodnil predložený návrh uznesenia.

Alexander Brörtl, expert rady

V Štrasburgu sa na jar 2013 uskutočnilo stretnutie obidvoch výborov expertov, aj pre Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín, aj pre Európsku chartu regionálnych alebo menšinových jazykov. Išlo o pokus racionalizovať tieto dva nástroje. V rámci otvorenej diskusie sa riešilo, či by sa uvedené dve agendy nedali nejakým spôsobom prepojiť, to znamená, aby sa jedna a druhá správa načasovali tak, aby monitoring prebehol v obidvoch prípadoch, pre rámcový dohovor a pre chartu regionálnych alebo menšinových jazykov v jednom termíne. Nedošlo však k dohode, bude sa pokračovať v cykloch, ako to bolo doposiaľ. Môže predložiť písomnú správu.

Rada uznesením č. 89 vzala na vedomie Štvrtú správu o implementácii Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín v SR, odporučila vláde SR schváliť Štvrtú správu o implementácii Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín v SR. Hlasovanie. Za: 23, Proti: 0, Zdržali sa: 11.

BOD 6

Tomáš Borec, podpredseda rady

Rada dňa 29. mája 2013 uznesením č. 74 vzala na vedomie Hodnotiace správy Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny o podpore kultúry národnostných menšín, o stave národnostného školstva a o používaní jazykov národnostných menšín. Rada zároveň jednomyselne odporučila vedúcemu Úradu vlády SR a vecne príslušným ministrom a štátnym tajomníkom oboznámiť sa s obsahom hodnotiacich správ a prostredníctvom Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny predložiť svoje stanovisko rade v termíne do jej

jedenásteho zasadnutia, t.j. dnes. Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny prerokoval a vzal na vedomie stanoviská príslušných ústredných orgánov štátnej správy k hodnotiacim správam na svojom zasadnutí dňa 27. septembra 2013. Stanoviská boli následne postúpené sekretariátu rady a boli súčasťou zasielaných materiálov.

Pavel Traubner, podpredseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Výbor vypracúva Hodnotiace správy o podpore kultúry národnostných menšín, o stave národnostného školstva a o používaní jazykov národnostných menšín, ktoré predkladá na schválenie rade. Výbor na svojom ôsmom zasadnutí dňa 18. marca 2013 prerokoval a uznesením č. 21 s pripomienkami schválil hodnotiace správy a uložil podpredsedovi výboru predložiť správy na rokovanie rady. Rada uznesením č. 74 z 29. mája 2013 vzala predmetné správy na vedomie. Rada súčasne odporučila v termíne do jedenásteho zasadnutia rady vedúcemu Úradu vlády SR, ministrovi školstva, vedy, výskumu a športu SR, ministrovi kultúry SR, ministrovi práce, sociálnych vecí a rodiny SR, štátnemu tajomníkovi Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, štátnemu tajomníkovi Ministerstva financií SR, štátnemu tajomníkovi Ministerstva životného prostredia SR, štátnemu tajomníkovi Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, štátnemu tajomníkovi Ministerstva vnútra SR a štátnemu tajomníkovi Ministerstva zdravotníctva SR oboznámiť sa s obsahom hodnotiacich správ podľa vecnej príslušnosti a prostredníctvom výboru predložiť svoje stanovisko rade. V súlade s týmto uznesením uvedené vecne príslušné ústredné orgány štátnej správy vypracovali stanoviská k hodnotiacim správam. Výbor na svojom desiatom zasadnutí, ktoré sa konalo dňa 27. septembra 2013 vzal predmetné stanoviská na vedomie. V súlade s uznesením rady č. 74 sa hodnotiace správy spolu s predmetnými stanoviskami rezortu predkladajú na rokovanie rady. Výbor sa na jedenástom zasadnutí dňa 12. novembra 2013 zaoberal návrhom prípravy hodnotiacich správ na rok 2013 a v uznesení č. 33 odporučil predsedníčke výboru zriadiť pracovnú skupinu pri výbore na vypracovanie hodnotiacich správ za rok 2013, zloženú so zástupcov jednotlivých národnostných menšín a zástupcov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstva kultúry SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR.

Kálmán Petőcz, expert rady

Ocenil hodnotiace správy výboru, ktoré vypracovala každá národnostná menšina za seba. Išlo o prejav skutočne efektívnej participácie, avšak vidí rozpor v stanoviskách výboru, pretože výbor na jednej strane schválil implementačnú správu k rámcového dohovoru, kde je konštatované, že sa má zachovávať status quo, ale v hodnotiacich správach jednotlivých menšín sú popísané zásadné problematické okruhy a zásadné návrhy na riešenia, legislatívne aj praktické, administratívne. Vidí veľký rozpor v správaní sa výboru. Položil otázku, či je relevantné pre vládu SR, čo menšiny navrhujú v hodnotiacich správach, v čom vidia problémy, ako chcú zmeniť situáciu. Z navrhovaného uznesenia rady jednoznačne nevyplýva, ako majú so správami vláda SR, resp. rezorty naložiť.

Mária Jedličková, predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Odôvodnila predložený návrh uznesenia rady.

Rada uznesením č. 90 jednomyselne schválila Hodnotiace správy Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny o podpore kultúry národnostných menšín, o národnostnom školstve a o používaní jazykov národnostných menšín v zmysle čl. 3 písm. f) až h) štatútu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny s pripomienkami vecne príslušných rezortov.

BOD 7

Mária Jedličková, predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Odôvodnila predložený Dodatok č. 4 k štatútu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, ktorý bol na základe návrhu člena výboru za srbskú národnostnú menšinu v súlade s rokovacím poriadkom výboru dňa 12. novembra 2013 predmetom rokovania výboru. Podľa čl. 10 štatútu výboru možno štatút výboru meniť a dopĺňať písomnými dodatkami na podnet členov výboru, ktoré schvaľuje výbor nadpolovičnou väčšinou. Takto schválený návrh na zmenu a doplnenie štatútu výboru schvaľuje rada. Výbor dodatok schválil na svojom jedenástom zasadnutí dňa 12. novembra 2013 nadpolovičnou väčšinou prítomných členov výboru s hlasovacím právom, uznesením číslo 31. Tento návrh podporilo desať z trinástich národnostných menšín. V súlade so štatútom výboru hlasovacie právo majú vo výbore iba zástupcovia trinástich národnostných menšín a predsedníčka výboru. Cieľom navrhovanej úpravy je, aby každá národnostná menšina a etnická skupina mala pri hlasovaní bez ohľadu na počet zástupcov jeden hlas.

Kálmán Petőcz, expert rady

Podal návrh, aby sa rada predloženým návrhom vôbec nezaoberala. Ak sa ním chce zaoberať, navrhol, aby zmenu štatútu výboru neodsúhlasila. Návrh bol na rokovaní výboru predložený porušením štatútu výboru. Pani Jedličková sa odvoláva na pravidlá predkladania návrhov aj na samotnom zasadnutí výboru, čo sa praktizuje aj na rade, avšak kultúra a princíp právnej istoty hovorí o tom, že návrhy, ktoré sa týkajú zásadných vecí, v tomto prípade zásadnej zmeny štatútu, čiže materiálneho jadra právneho predpisu, o ktorý ide, sa nemôžu prekladať takým spôsobom, že niekto na zasadnutí orgánu predloží materiál a bude sa o ňom hlasovať. To je návrh, ktorý sa týka materiálneho jadra samotného štatútu a preto navrhol, aby sa rada predmetným návrhom nezaoberala vôbec, pretože išlo o zásadné porušenie štatútu výboru.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Vzhľadom na skutočnosť, že rada schválila program rokovania, prvej požiadavke nemožno z procedurálneho hľadiska vyhovieť. Bodom rokovania sa rada musí zaoberať a prerokovať ho.

Mária Jedličková, predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Predmetný bod bol zaradený na rokovanie riadne a v zmysle rokovacieho poriadku Výboru pre národnostné menšiny.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Navrhol doplniť vyjadrenie p. Petőcza, čo konkrétne bolo v štatúte, v rokovacom poriadku výboru porušené, pretože aj sekretariát rady obdržal obdobné listy bez bližšej konkretizácie.

Kálmán Petőcz, expert rady

Podľa rokovacieho poriadku rady, výboru je možné predkladať návrhy priamo na zasadnutí, ale to nemôžu byť návrhy zásadného charakteru. Predložený návrh je zásadného charakteru. Predseda rady niekoľkokrát zdôrazňoval, že rada sa bude zaoberať len takými návrhmi, ktoré sú dopredu zaslané, aby mali všetci členovia rady dostatok času sa s nimi oboznámiť, najmä pokiaľ ide o zásadné návrhy. Zásadná zmena štatútu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny nie je materiál, ktorý sa dá predkladať ad hoc na zasadnutí výboru a na základe krátkej diskusie sa dá schváliť. Bez ohľadu na to, či nakoniec bol schválený alebo nebol schválený, je to procedurálna otázka. K obsahovej stránke uviedol, že v čl. 2 štatútu

výboru sa hovorí o postavení výboru, ktorý je stálym odborným orgánom rady pre otázky týkajúce sa oblasti implementácie Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov, Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín a plní funkciu konzultatívneho orgánu aj vo vzťahu k Ústave SR (čl. 34 ods. 2 písm. c). Štatút výboru je do určitej miery prispôsobený aj očakávaniam rámcového dohovoru. Tematický komentár č. 7 k čl. 15 rámcového dohovoru hovorí, ako je potrebné implementovať právo na efektívnu participáciu. Po jeho preštudovaní možno vidieť, že štatút výboru nebol síce úplne v súlade s komentárom, duchom a charakterom čl. 15, ale sa k nemu aspoň približoval. Položil otázku, ako bude predložený návrh reflektovať vzťah k charte jazykov. SR nastavila parametre ratifikácie charty tak, že sa týka z trinástich menšín, ktoré sú zastúpené vo Výbore pre národnostné menšiny a etnické skupiny, len deviatich, to znamená, že štyri budú mať úplne rovnaký hlas pri posudzovaní toho, či SR spĺňa svoje záväzky voči charte, ako tí, ktorých sa charta naozaj týka. To nie je v súlade s princípom spravodlivosti. SR sama nastavila parametre tak, že je vymedzené územie, na ktoré sa charta vzťahuje (20%) a budú to posudzovať tie menšiny, ktoré nemajú nič spoločné s chartou, vrátane srbskej, židovskej, ruskej a moravskej. Budú to posudzovať rovnocenným hlasom, ako tí, ktorých sa to týka. Zásadná zmena, ktorá sa týka materiálneho jadra štatútu a zásadných otázok, ktoré má výbor riešiť, sa nemôže udiť ad hoc spôsobom len preto, že niekto predloží materiál bez zdôvodnenia. Je potrebné predložiť konkrétne, vecné, relevantné zdôvodnenie, prečo je potrebné tak narychlo zmeniť štatút. Pred chvíľou rada vzala na vedomie správu SR o implementácii rámcového dohovoru, kde je existujúci model schválený ako dobrý. Rada schválila správu, ktorá obsahovala popis súčasnej situácie ako dobrý a zároveň sa ide meniť to, čo sa pred chvíľou schválilo. Ak cíti niekto potrebu, že väčšina národnostných menšín má naozaj záujem alebo potrebu meniť nejaké veci, dokonca aj v štatúte Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, to je v poriadku, ale nech sa k tomu pristúpi zodpovedne, nech sa ustanoví pracovná skupina, ktorá zanalyzuje štatút výboru, či zodpovedá záujmom všetkých menšín, či zodpovedá tomu, čo očakáva aj samotné nastavenie postavenia a úloh výboru, materiálne jadro, či zodpovedá rámcovému dohovoru, ústave, európskej charte a následne nech sa vylepší štatút výboru tak, aby naozaj zodpovedal všetkým.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Nerád by spochybňoval legitímnosť, hlasovanie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny a relevantnosť hlasov jeho členov. Postupovalo sa podľa čl. 10, kde sa hovorí, akým spôsobom možno štatút meniť - štatút možno meniť a dopĺňať písomnými dodatkami na podnet členov výboru, ktoré výbor schváli nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých členov výboru. Takto schválený návrh na zmenu a doplnenie štatútu schvaľuje rada. Ide o procesnú otázku. Výbor má poradný hlas, nie je to rozhodujúci orgán, takisto, ako všetky ostatné výbory rady, sú poradnými orgánmi.

Mária Jedličková, predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Vo Výbore pre národnostné menšiny a etnické skupiny majú hlasovacie právo iba zástupcovia trinástich národnostných menšín, spolu to je 23 členov z 24, jeden hlas má predseda výboru. Hlasovanie o návrhu prebehlo absolútne v súlade, nadpolovičná väčšina s návrhom súhlasila. Verifikovala, že materiál bol predkladaný v súlade so štatútom výboru. Nie je vhodné spochybňovať rozhodnutie výboru, zástupcov národnostných menšín, ktorí si sami tento návrh schválili a zaradili do programu. Materiály boli zaradované na rokovanie výboru týmto spôsobom už viackrát. To, že o nich nie je vždy písomný záznam, je ďalšia vec. Bola by rada, ak by ostal zachovaný štandard a korektnosť v rámci všetkých procesných vecí, ale samozrejme aj obsahových.

Martin Macko, podpredseda Výboru pre práva lesieb, gejov, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb

Bol prítomný, keď sa na rade schvaľoval štatút výboru, bola to dlhá diskusia a výsledok bol výsledkom širšieho kompromisu, ktorý bol ťažko dosiahnutý a takisto sa menilo rozhodnutie, návrh samotného výboru, po dohode s predstaviteľmi výboru. Nerozumie, prečo sa v stave provizória, keď nie je menovaný splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny, ide zásadne meniť fungovanie výboru. Je viditeľné, aké to spôsobuje rozbroje, aj v médiách. Požiadal o zdôvodnenie predloženého návrhu.

Laco Oravec, Nadácia Milana Šimečku

Spornosť je úplne zrejmá, ako bude výbor fungovať, ak všetky menšiny budú mať rovnaký, jeden hlas, ako bude fungovať výbor, ak to bude čiastočne odrážať ich početnosť. Chápe, ako to môže vplývať na rozhodnutia, keďže výbor rozhoduje aj o schvaľovaní rôznych správ, určuje program, určuje aj zameranie dotačnej schémy. Je sporová situácia, čo je v prospech menších, čo je v prospech väčších. Závažné rozhodnutia, ktoré môžu rozhybať pokoj v komunite a status quo v menšinovej téme, je potrebné prijímať veľmi citlivo. Je to otázka parity a reprezentatívnosti. To je jediný výbor konštituovaný úplne inak, ako všetky ostatné, kde ani odborná verejnosť nie je prítomná, ani ostatné orgány a dokonca, čo považuje za absurdné, rokuje neverejne a ani sa tam nedá ísť pozrieť, preto je to veľmi citlivé. Všetci majú záujem na tom, aby menšiny so štátom viedli kultivovaný dialóg, ale rozoštvávať ich navzájom, keď tri väčšie utrpeli porážku vo vzťahu k menším a čakať, kedy sa to vráti naspäť nie je v našom záujme. SR je v situácii, keď nemá splnomocnenca pre menšiny, keď ostatní splnomocnenci boli kompetenčne presunutí z Úradu vlády SR, jediný ostal a Úrad vlády SR nie je kompetentný orgán sa zaoberať ľudskými právami a menšinami. V tejto situácii sa navrhuje zásadne zmeniť pomery v citlivom výbore. Do procesu by sa mal vložiť podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR ako minister pre ľudské práva a národnostné menšiny a viesť facilitovaný dialóg so všetkými stranami. Možno je potrebné vo výbore niečo zmeniť, dlho sa vedie otázka o tom, či by v ňom mali byť zastúpené aj nové menšiny. Výbor si možno žiada isté úpravy, ale aby sa nechali prehlasovať jedni proti druhým, nikto z členov rady by s tým ľudsky nemohol byť spokojný. Je to istá forma puču, ktorý prebehol vo výbore. K povyšovaniu formy uviedol, že v jednej chvíli, keď rada bude mať väčšinu, tak môže zmeniť aj predsedu rady. Kultivovanosť a charakter dialógu a to, že sa to udialo len v samotnom súlade so štatútom ešte neposväcuje vo formálnom slede obsah alebo dobrý úmysel. Navrhol nehlasovať ani proti, ani za, ale odložiť takéto zmeny. Je potrebné riešiť konflikt, ktorý vo výbore pretrváva.

Janka Debrecéniová, expertka rady

Na dnešné rokovanie rady boli na poslednú chvíľu predložené dva návrhy, jeden bol predložený v písomnej forme pred zasadnutím, druhý bol predložený počas zasadnutia. Odôvodnenie k druhému predloženému materiálu bolo, že materiály je potrebné predkladať písomne, čo akceptuje. Rokovací poriadok výboru ustanovuje, že je možné dávať výnimočne návrhy aj na rokovaní, ale štandardná procedúra je, že návrhy sa do programu zasadnutia dávajú minimálne dva týždne pred zasadnutím, pripomienky minimálne päť dní pred začiatkom a predseda výboru má vyhodnotiť pripomienky. V rokovacom poriadku je elaborovaný proces na to, aby materiál mohol byť obsahovo kvalifikovane posúdený. Pri veci, ktorá nebola až taká podstatná vo vzťahu k elementárnemu fungovaniu rady sa rada uzniesla na tom, že nechce prerokovávať tento bod programu, lebo nedostala písomný podklad, tak potom musí byť konzistentná v tom, že ak posudzuje zásadnú vec, kde bol síce formálne naplnený proces, ale nebola naplnená fundamentálna záležitosť spravodlivého procesu, tak takýto dokument nemôže byť schválený, nehovoriac už o obsahu toho, čo bolo schválené.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Ak by rada dnes odhlasovala väčšinou hlasov program tak, ako ho navrhovala p. Debrecéiová, tak by bol schválený. P. Debrecéniová vyslovila tézu, že výbor síce postupoval podľa pravidiel, ale zároveň aj nie podľa pravidiel. Výbor si to však odhlasoval.

Pavol Šimunič, generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva, Ministerstvo kultúry SR

Z pozície člena Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny zastupujúceho rezort kultúry uviedol, že štatút výboru mal v pôvodnej podobe maximálnu exkluzivitu vo vzťahu k tomu, že národnostným menšinám sa dali absolútne práva v zásadných otázkach rozhodovať spôsobom, do ktorého nemohli nijakým meritórnym spôsobom vstupovať zástupcovia štátnej správy, maximálne tak vzniesť nejaké pripomienky, ktoré nemuseli byť alebo mohli byť akceptované. Pokiaľ výbor a jeho členovia pracovali s demokratickými mechanizmami, v súlade so štatútom, na tom, aby dosiahli zmenu, tak nevidí na tom nič zlé, pretože to je ďalšie posilnenie demokracie vo vnútri výboru spočívajúce v tom, že takýto systém vylučuje akúkoľvek majorizáciu, t. j. jeden hlas za každú národnostnú menšinu. Ak sa odhodlali malé menšiny k takémuto postupu, asi mali nejaký vnútorný dôvod, ktorý nemusí byť známy členom rady, ale určite z toho dôvodu vychádzali aj oni, aby takýto krok urobili. S tým nemá štátna správa vzťahom na jediný hlas, ktorý má predsedníčka výboru, nič spoločného. To bolo ich vlastné rozhodnutie prijaté tým najdemokratickejším možným spôsobom.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Organizácia Občan, demokracia a zodpovednosť v čase, keď bola založená, sa nazývala Minority Rights Group Slovakia, pretože sa zaoberala výhradne právami príslušníkov menšín. Doposiaľ organizácia pôsobí aj na medzinárodnej úrovni na rôznych fórach, kde sa menšinové problémy preberajú. Problémom je, ako aj argumentácia ukázala, že v situácii, kde ide o menšiny, sa argumentuje tým, že väčšinový princíp je demokratický. Je v tom však absurdnosť, pretože demokracia je práve o tom, že väčšina vytvorí priestor pre to, aby aj menšiny mohli niečo hovoriť. Pokiaľ ide o početnosť výboru, ako je konštituovaný, on si v podstate odsúhlasil to, čo je už inherentne dané štruktúrou výboru, keď chcú menšie menšiny o čomkoľvek rozhodnúť, že to bude tak, pretože ich je viac. Je úplne absurdné, že vo výbore, ktorý sa týka menšín, je takýto princíp už zakotvený. Týmto by sa rada mala zaoberať. Dodatok bol odhlasovaný väčšinou menších menšín. Je však potrebné vidieť dopady toho, čo sa odhlasovalo, pretože vo výbore sa dávajú rôzne odporúčania na tvorbu politik, na to, čo sa bude diať v menšinovej sfére. Výbor je tu tiež aj na to, aby pomohol naplňať to, čo sú záväzky SR, o čom rada dnes rokovala. To nie je len rámcový dohovor, ale záväzkov je oveľa viac. Je to vždy veľmi komplikované a ak by platil tento princíp, tak by sa nedalo s tým narábať bez toho, aby to malo nejaké vážne dopady. To je kľúč, prečo sa s tým musí rada zaoberať, lebo inak by si akýkoľvek výbor mohol hocičo odhlasovať a rada sa tým nebude mať prečo zaoberať. Rada sa tým však práve preto teraz musí zaoberať a v tejto chvíli to stopnúť. Navrhovaný dodatok môže mať také dopady, s ktorými sa nebude možné len tak ľahko vysporiadať. A to nielen v rade alebo vo výboroch, ale celkovo práve preto, že výbor sa vyjadruje k mnohým veciam, ktoré majú dopady priamo na štátne politiky, napríklad na rozdeľovanie financií pre menšiny. Je za to, aby sa všetky menšiny mohli dostať k slovu a aby mohli svoje potreby vyjadriť. V hodnotiacich správach výboru si našli spôsob, ako si svoje potreby sformulovať, ako sa dohodnúť na tom, čo sa bude ďalej diať. Pokiaľ však ide o verejné politiky s finančným dopadom, musí sa brať do úvahy, že nejaká menšina je väčšia alebo má iné špecifické potreby. Ako príklad uviedla, že druhou najpočetnejšou menšinou na Slovensku je rómska menšina, nie je k dispozícii presný počet jej príslušníkov, a navrhuje sa odhlasovať, že bude mať také isté slovo ako moravská menšina. Nie je možné mávnutím ruky alebo tým, že sa zboku dá nejaký návrh, takúto vážnu vec riešiť. Navrhla situáciu riešiť

s ohľadom na všetky záväzky SR a na všetky možné dopady. Bolo by veľmi nezodpovedné napr. situáciu príslušníkov rómskej menšiny, dať na roveň menším, kde sa riešia problémy na úplne inej úrovni.

Mária Jedličková, predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Na zasadnutí rady zastupuje Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny, v ktorom majú hlasovacie právo iba zástupcovia národnostných menšín. Výbor je zložený pomerne. V zmysle štatútu má za výbor hlasovacie právo päť zástupcov za maďarskú národnostnú menšinu, štyria zástupcovia za rómsku národnostnú menšinu, dvaja zástupcovia za českú národnostnú menšinu, dvaja zástupcovia za rusínsku, ukrajinskú a pomerné zastúpenie vo výbore po jednom zástupcovi majú ostatné národnostné menšiny nemecká, poľská, moravská, ruská, bulharská, chorvátska, židovská a srbská. Počet členov výboru ostáva zachovaný. Členovia výboru si odhlasovali iba zmenu hlasovacieho práva, ktorá bude zúžená na jednu menšinu jeden hlas bez ohľadu na počet členov.

Laco Oravec, Nadácia Milana Šimečku

Netvrdí, že to bol nedemokratický proces, len to nemuselo byť to najrozumnejšie, najcitlivejšie. Rada má plné legitímne právo, respektíve povinnosť každú jednu zmenu a dodatok k štatútu schváliť. Čiže má aj legitímne právo povedať, že to nemusí byť na prospech veci. Apeloval odložiť rozkolovanie a pozrieť na to, čo sa deje vo výbore, aby sa nikto necítil ukrivdený. Nie je v nikoho záujme, aby bol spor v takomto citlivom výbore. To je obdoba noci Mečiarových nožov, keď sa riešilo, či parlamentná väčšina je povinná opozícii umožniť kontrolu moci a podobne. Situácia vo výbore je podobná. Len samotný fakt toho, že má niekto fyzickú väčšinu, ešte neznamená, že každé jeho rozhodnutie bude správne. Aj v parlamente je snaha o to, aby opozícia bola zastúpená v jednotlivých výboroch. Je to vec zručnosti predsedu rady, ktorý má diplomatické schopnosti viesť dialóg s vnútorne napätou situáciou a pokúsiť sa nájsť lepšie riešenie pre túto situáciu.

Pavol Šimunič, generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva, Ministerstvo kultúry SR

Proces vo výbore prebehol v rámci absolútnych demokratických regúl spôsobom, ktorý bol určený, nič nebolo porušené. Väčšinový systém platí všade, veď aj rada pracuje na väčšinovom systéme, keď čokoľvek prijíma. Prečo sa od rady ako orgánu, ktorý je tiež len poradným orgánom, ale v hierarchii vyššie postavený, naďalej očakáva, aby demokratickou väčšinou zrušila rozhodnutie inej demokratickej väčšiny. Ide o elementárny princíp demokracie. Vo výbore sa umožní, aby si to odhlasovali, prijali demokratickou väčšinou a vzhľadom na to, že sú nejaké pochybnosti sa začínajú hľadať rôzne dôvody, prečo nie, prečo má rada hlasovať proti. Má rada z pozície sily alebo orgánu, ktorý je hierarchicky vyššie postavený, meniť rozhodnutie výboru?

Tomáš Borec, podpredseda rady

Rada nemôže meniť rozhodnutia výborov. Z hľadiska procesného ich môže len schváliť alebo odmietnuť v rámci hlasovania. V predmetnej veci rozhodol výbor ako taký.

Laco Oravec, Nadácia Milana Šimečku

Položil otázku, či má rada právo sa k tomu vyjadriť.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Z hľadiska diskusie má každý právo sa vyjadriť a vyjadriť aj svoj názor. To je úplne legitímne a úplne v poriadku, takže to nepovažuje za akýkoľvek problém.

Kálmán Petőcz, expert rady

Štatúty všetkých výborov schvaľuje rada, nič sa nemení. Rada schvaľuje dodatok k štatútu výboru. Čo sa týka princípu demokracie, väčšinového a neväčšinového princípu, ak by sa išlo do absurdnosti, tak v Národnej rade SR by za každú národnostnú skupinu mal sedieť rovnaký počet zástupcov, vrátane slovenského národa. Existuje mechanická väčšina, kvalifikovaná väčšina, existujú nejaké reálne potreby. V kontexte pôsobnosti výboru, že sa zaoberá dohľadom nad implementáciou článku 34 Ústavy SR, dohľadom nad implementáciou rámcového dohovoru, dohľadom nad implementáciou Európskej charty menšinových alebo regionálnych jazykov. Deväťdesiat percent tejto agendy sa týka štyroch menšín. A teraz tí, ktorých sa týka len desať percent agendy budú rozhodovať demokraticky formálne väčšinovo o agende deväťdesiatich percent. Toto sa zdá demokratické? To je nespravodlivé.

Tomáš Borec, podpredseda rady

To je vecná argumentácia, možnože tí, ktorí sú zastúpení ako malé menšiny, budú tvrdiť opak. Z hľadiska rozhodnutia výboru, uviedol, že rozhodovali menšiny. Nedovolí si nejakým spôsobom spochybňovať, ako výbor rozhodol. Otázkou je, či výbor rozhodol alebo nerozhodol legitímne v zmysle štatútu. Úlohou rady je rozhodnúť, či podporí a schváli rozhodnutie výboru o zmene svojho štatútu alebo nie.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Ak bolo všetko transparentné, v súlade, nerozumie, prečo na zasadnutie výboru nebol vpustený člen rady, ktorý je expertom rady pre problematiku národnostných menšín a prečo bol na výslovný príkaz niekoho nevpustený ochrankou do priestoru, kde výbor zasadal. Je to člen rady, ktorá má uvedenú problematiku vo svojej agende, vo svojom názve. Z diskusie cítiť, že je problém. Diskusiou sa má docieľiť to, aby sa neurobilo unáhlené, zbrklé rozhodnutie a zmena, ktorá bude mať dopady, ktoré sa budú donekonečna riešiť a nebude sa vedieť, ako si s tým poradiť. Nehovorí sa v diskusii, že nemôže byť zmena v štatúte, len je na to potrebný čas. Je potrebné zdvihnúť varovný prst smerom k výboru, aby dal priestor diskusii, pretože išlo len o jedno zasadnutie výboru, nebol proces diskusie vo vnútri výboru, v zmysle, že jeho členovia chcú navrhnutú zmenu. Zároveň výbor má aj povinnosť sa otvoriť smerom k verejnosti. Tento princíp sa vnáša aj v rámci prípravy stratégie, aby sa mohli vyjadrovať aj iní ľudia. Položila otázku, prečo na rokovanie výboru nechcú vpustiť svojho vlastného experta, ktorý by mohol rade tlmočiť požiadavky členov výboru, pokiaľ by sa vedeli konzistentne na nich dohodnúť. Celý zmysel poradných orgánov je v tom, aby bola diskusia, ktorá vedie ku konsenzu. Ak rada odhlasuje dodatok, ako keby schválila, že je v poriadku, keď je konflikt. Zmena je v poriadku, mala by však byť výsledkom naozaj demokratického procesu v zmysle diskusie, v zmysle otvorenosti, aj smerom k rade, pretože rada nevie, čo za tým všetkým je, čo sa deje vo vnútri výboru a aj smerom k verejnosti. Je potrebné vedieť, čo sa deje, čo je problém a ten je potrebné riešiť. Ak sa rada nestotožní s dodatkom, to zároveň nevylučuje možnosť zmeny štatútu v budúcnosti, ak však dodatok rada schváli, môže vzniknúť problém nielen vo výbore, ale aj v rade samotnej.

Mária Jedličková, predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

K účasti experta rady na rokovaní výboru uviedla, že v zmysle čl. 3 bodu 8 rokovacieho poriadku sú zasadnutia výboru neverejné, ak výbor v konkrétnom prípade nerozhodne inak hlasovaním nadpolovičnou väčšinou prítomných členov s hlasovacím právom. Takáto požiadavka na predmetnom výbore nebola prednesená, aby zasadnutie bolo verejné, taktiež nemá vedomosť o tom, aby pán Kálmán Petőcz alebo nejaký iný expert alebo iná osoba mala záujem byť na zasadnutí výboru.

Ján Hero, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity

Upozornil, že dochádza k vnútornej kolízii samotného štatútu výboru tým, že podľa čl. 4 ods. 5, ktorý zostáva dodatkom č. 4 nezmenený, platí zásada, podľa ktorej členmi výboru sú hlasovacím právom zástupcovia národnostných menšín a etnických skupín, ktorých menuje a odvoláva predseda výboru na základe nominácie organizácii preukázateľne sa angažujúcich v oblasti podpory zachovania a rozvoja identity a kultúr príslušníkov národnostných menšín. Potom vloženie vety na konci odseku navrhovanej bodom 1 v dodatku č. 4, podľa ktorej sa zavádza zásada, že každá národnostná menšina a etnická skupina má pri hlasovaní bez ohľadu na počet zástupcov jeden hlas, sa dostáva táto úprava do cyklického rozporu, aj teda do logického rozporu s prvou, dodatkom nezmenenou vetou ods. 5 minimálne v tom, že ustanovuje navzájom dva protichodné a vylučujúce sa princípy. Osobný princíp mandátu člena a princíp mandátu národnostnej menšiny.

Mária Jedličková, predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Zmena sa nachádza za článkom 4.

Laco Oravec, Nadácia Milana Šimečku

Dal na zváženie hlasovať o tom, aby bol predseda rady požiadaný, aby sa oboznámil so situáciou vo výbore a predložil rade svoje stanovisko alebo zistenia do jej najbližšieho zasadnutia. Súčasná situácia vo výbore je pravdepodobne odrazom nejakého hlbšieho problému alebo sporu, ktorý pretrváva. Navrhol, aby rada nehlasovala o dodatku, ale aby zároveň neodkladala hlasovanie na dlhé obdobie.

Janka Debrecéniová, expertka rady

Položila otázku p. Jedličkovej, že ako vie, keď hovorí, že nemá informáciu o tom, že by pán Kálmán Petőcz bol chcel prísť na zasadnutie výboru, keď pani Pufflerová nemenovala, že kto bol ten človek, ktorého tam nevypustili. Logicky to nesedí.

Mária Jedličková, predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

V predchádzajúcom vstupe uviedla pán Kálmán Petőcz alebo iné osoby a pána Kálmána Petőcza menovala jednak z toho dôvodu, že na návrh výboru je menovaný v rade ako expert na národnostné menšiny.

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Výbor ako jediný má verejné rokovania. Pán Petőcz chcel byť aj na predchádzajúcich zasadnutiach ako člen rady a expert pre túto problematiku a doručil žiadosť na predchádzajúce zasadnutie. Ani na to nebolo odpovedané. Dokonca ani nebolo umožnené výboru, aby vôbec hlasoval o tom, či bude pán Petőcz na zasadnutí. Navrhla rade, aby nehlasovala o predložennom návrhu, naopak, aby poverila predsedu rady tým, aby spoločne s expertmi v danej problematike sa zúčastnil buď rokovania výboru alebo viedol dialóg. Situácia je vážna ešte aj vzhľadom na to, že nie je vymenovaný splnomocnenec pre túto problematiku. Nie sú dostatočné informácie o tom, čo sa v súčasnosti deje. Neprehľadná situácia je veľmi zlá, pretože nie je možné zodpovedne hlasovať. Navrhla, aby radu zastúpil jej predseda a začal rokovania so samotným výborom.

Pavol Šimunič, generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva, Ministerstvo kultúry SR

Ak by sa zistil dôvod, prečo sa tak stalo, bude sa vyvíjať nátlak na členov výboru, na malé menšiny, aby zmenili svoje rozhodnutie? Alebo rada sa rozhodne, že na základe týchto informácií dodatok schváli alebo neschváli? Neexistuje dôvera rady voči ich zodpovednosti

voči sebe samému a k problematike, ktorú riešia? Položil otázku, čo by sa stalo, keby bol postup opačný. Keby napríklad hypoteticky mala moravská menšina dva hlasy a zrazu by sa zistilo, že niekcou zmenou má len jeden hlas. Bolo by toľko zástancov, toľko bojovníkov? Obáva sa, že nie.

Adriana Mesochoritisová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

To, čo zaznelo, považuje za dezinterpretáciu. Nejde o to, aby sa nejakým spôsobom menilo zastupovanie jednotlivých menšín. Ide o to, že je veľa nejasností k tomu, akým spôsobom došlo k schváleniu dodatku, či bolo vôbec jasné čo a akým spôsobom sa schvaľuje a k tomu, že sa menia pomery. Pani Jedličková uviedla, že pomer sa nemení, ale mení sa spôsob hlasovania. Tým pádom dochádza k zmene toho, čo sa udeje vo výbore. Navyše zaznelo, že dochádza k viacerým rozporom v rámci štatútu. Je pre radu ťažké rozhodovať, keď nemá všetky potrebné informácie, navyše, keď dodatok je zmätočný.

Štefan Chudoba, štátny tajomník Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR

Rezort školstva v spolupráci s rezortom práce, financií a Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity spolupracuje s mimovládnyimi neziskovými organizáciami a vyriešili sa mnohé veci. Dôležitým aspektom sú financie, avšak je zároveň potrebné, aby aj mimovládne neziskové organizácie začali konať. Zatiaľ všetci chcú nariadovať vláde SR. Ale rada je poradný orgán vlády SR a tá v národnom programe reforiem akceptuje to, čo robí Európa. Je členom v zmiešanej maďarsko-slovenskej komisii za rezort školstva. Skončila bez nejakých problémov a otvorené otázky sa vyriešili. V správe k rámcovému dohovoru, ktorú rada prerokovala, sa uvádza, čo vláda SR pre národnostné menšiny robí. Desať percent základných škôl je maďarských. Udržiavajú sa školy, kde majú tridsať-tridsaťpäť žiakov v dedinách, investuje sa do nich. Je potrebné aj tieto skutočnosti brať do úvahy. Ak si výbor zmení veci, nech sa páči. Alebo potom, pokiaľ nemá dôveru vlády SR, je potrebné ho zrušiť.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Nie je možné spochybniť legitimitu jednotlivých členov výboru, ktorí hlasovali. V zmysle štatútu a rokovacieho poriadku rady nie je možné hlasovanie o dodatku nijakým spôsobom zrušiť, pretože rada má tento bod programu riadne schválený a má demokraticky rozhodnúť. Každý člen rady môže rozhodnúť podľa vlastného názoru, svedomia a vedomia. Pokiaľ ide o požadované vyjasnenie situácie uviedol, že nie je celkom možné pýtať sa ktoréhokolvek člena výboru, ako hlasoval a prečo tak hlasoval, pretože to je jeho výsostné právo. A spochybňovať, že za akých okolností hlasoval, je prisilné. Podstatné je, že výbor rozhodol v zmysle štatútu. Vyzval členov rady, ak je všeobecný súhlas, aby pristúpili k hlasovaniu v o dodatku a aby rozhodovali v zmysle štatútu rady a každý podľa vlastného rozhodnutia, vlastného vedomia a svedomia.

Janka Debrecéniová, expertka rady

Predseda rady niekoľkokrát pri otázkach, ktoré neboli zrelé na hlasovanie toto hlasovanie odložil a odkladá. Ak predsedajúci trvá na hlasovaní, pred prípadným hlasovaním o samotnom návrhu navrhla, aby rada hlasovala o tom, či hlasovanie odloží alebo nie.

Pavel Traubner, podpredseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Ako podpredsedu výboru ho mrzí diskusia, pretože musí hájiť demokratický proces a nevedel o tom, že sa člen rady snažil dostať na rokovanie výboru, ktoré je podľa štatútu neverejné. Požiadaval by, aby výbor hlasoval o možnosti, aby sa rokovania zúčastnil člen rady. Hlasovanie výboru ho veľmi prekvapilo. Sú štyri veľké skupiny, pričom zástupcovia rómskej menšiny hlasovali za návrh, aj zástupcovia rusínskej menšiny. Česi takisto hlasovali za. Ich záujem by mal byť, aby mohli hlasovať všetci.

Rada neodsúhlasila procedurálny návrh na odloženie bodu na ďalšie rokovanie rady. Hlasovanie: Za: 14, Proti: 15, Zdržali sa: 4.

Rada uznesením č. 91 schválila Dodatok č. 4 k Štatútu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, ktorý na rokovanie rady predložila predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny. Hlasovanie: Za: 20, Proti: 10, Zdržali sa: 3

Laco Oravec, Nadácia Milana Šimečku

Ak nabudúce napríklad výbor rozhodne, že vylučuje niektorú menšinu z výboru, tak to všetci zase odhlasujú ako demokratické a legitímne rozhodnutie, lebo nie každé rozhodnutie samo o sebe musí byť správne a korekčný mechanizmus rady má nejakú funkciu, nielen automaticky zahlasovať, keď nie je pochybnosť o legitímnosti. Vyjadril ľútosť z dnešného rozhodnutia, že nebol záujem preskúmať veci, že sa rozhodovalo bez toho, aby sa členovia rady oboznámili so situáciou.

BOD 8

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Predstavil stanovisko Výboru pre rodovú rovnosť k spochybňovaniu princípov rodovej rovnosti. Výbor pre rodovú rovnosť, ako aj samotné Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR registruje množiace sa útoky voči základným ľudsko-právnym princípom, ktoré sú namierené na agendu rodovej rovnosti. Tá je pritom štandardnou verejnou politikou vyspelých krajín a vo všetkých členských štátoch Európskej únie, ako aj Európskej únie samotnej. Presadzovanie rodovej rovnosti je legitímny politický cieľ hodný modernej demokratickej krajiny a členského štátu Európskej únie. Dosiahnutie tohto práva musí byť nielen formálne a právne zakotvené, ale efektívne uplatňované vo všetkých oblastiach života spoločnosti. Je preto potrebné prijímať nové prístupy a uskutočňovať štrukturálne zmeny tak, aby sa dosiahla rodová rovnosť, ako aj rovnosť príležitostí iných znevýhodnených skupín spoločnosti. Toto je nesporne aj úloha štátu a to v spolupráci so všetkými zložkami občianskej spoločnosti. Výbor pre rodovú rovnosť preto na svojom ostatnom zasadnutí prijal jednoznačné stanovisko, ktorým sa hlási k princípom rodovej rovnosti tak, ako sú deklarované na úrovni Európskej únie, ako aj v programovom vyhlásení vlády SR. Výbor v návrhu uznesenia odporučil rade, aby si prezentované stanovisko osvojila a schválila ho ako stanovisko rady, poradného orgánu vlády SR, odporučila vláde SR osvojiť si prezentované stanovisko a deklarovať podporu k doterajšiemu smerovaniu politiky rodovej rovnosti.

Rada uznesením č. 92 jednomyselne schválila Stanovisko Výboru pre rodovú rovnosť k spochybňovaniu princípov rodovej rovnosti, odporučila vláde SR osvojiť si prezentované stanovisko a deklarovať podporu doterajšiemu smerovaniu politiky rodovej rovnosti a odporučila ministrovi práce, sociálnych vecí a rodiny SR informovať vládu SR o stanovisku Výboru pre rodovú rovnosť.

BOD 9

Peter Javorčík, štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Na základe ostatnej novely zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy prešli k 1. októbru 2012 z Úradu vlády SR na Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR dva dotačné tituly v oblasti ľudských práv a antidiskriminácie - presadzovanie, podpora a ochrana ľudských práv; predchádzanie

všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, homofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie. V zmysle zákona č. 545/2010 Z.z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti ministerstva bola v januári 2013 vyhlásená výzva s názvom *Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd LP/2013*. Výška disponibilných zdrojov v rámci výzvy predstavovala 900 000 Eur. Začiatkom roka 2013 bola rozpočtovým opatrením z kapitoly MZVaEZ SR do kapitoly MPSVaR SR presunutá čiastka 200 000 EUR na účely dotačnej schémy na podporu aktivít a projektov mimovládnych neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti presadzovania rodovej rovnosti do života spoločnosti. V rámci výzvy bolo predložených 245 žiadostí, z ktorých bolo 238 v rámci administratívnej kontroly vyhodnotených ako úplných a posudzovaných odbornou hodnotiacou komisiou. Všetkých 238 úplných žiadostí (bez identifikácie žiadateľa) bolo hodnotených v prvom kole dvomi hodnotiteľmi. Na základe pridelených bodov, následne o jednotlivých projektoch rokovala komisia a rozhodovala hlasovaním. Postupovalo sa od projektov, ktoré získali od oboch hodnotiteľov v priemere najviac bodov. Taktiež boli prerokované všetky projekty, u ktorých bol bodový rozdiel od hodnotiteľov väčší ako 50 bodov. Ministerstvo uzatvorilo zmluvy s 58 úspešnými žiadateľmi v celkovej výške 899 590 eur. 57 zmlúv bolo uzatvorených a vyplatených do konca septembra 2013. (1 zmluva bola uzatvorená so žiadateľom, ktorý bol zaradený v zozname rezervných žiadostí.) Oprávnené obdobie realizácie projektov je do konca roku 2013.

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR prvýkrát v tomto roku poskytlo dotácie v rámci dotačnej schémy na podporu aktivít a projektov mimovládnych neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti rodovej rovnosti. Dotačná schéma na rodovú rovnosť bola zriadená v zmysle uznesenia vlády SR č. 663 zo 14. novembra 2012, ktorú prijala vláda SR na odporúčanie Výboru pre rodovú rovnosť a následne uznesenia rady zo 17. októbra 2012. Bolo podaných celkovo trinásť žiadostí, z ktorých osem žiadostí nevyhovovalo a ostatné žiadosti splnili náležitosti. Celková výška poskytnutých zdrojov predstavovala 131 599 eur. V súčasnom období je do 31. decembra 2013 otvorená možnosť podávania žiadostí o dotácie na rodovú rovnosť v súlade tak, ako boli prijaté princípy a zákon č. 544 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Mária Jedličková, predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

V roku 2013 bolo na dotačný program Kultúra národnostných menšín vyčlenených zo štátneho rozpočtu 4 250 000 eur. K dnešnému dňu bolo zverejnených 580 zmlúv, v procese je ďalších sedem zmlúv a tri zmluvy sú ešte na strane žiadateľa. Vzhľadom k tomu, že sedem zmlúv a tri zmluvy neboli zúradované zo strany žiadateľov, v júni 2013 sa vypísala druhá výzva, kde sa alokovalo 94 770 eur. K dnešnému dňu komisie odporučili na proces schválenia 46 zmlúv, z ktorých už je 16 v procese a dokonca sú aj zverejnené aj peniaze sú na účtoch prijímateľov.

Branislav Mamojka, podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Oblasť obhajoby ľudských práv, osvety ľudí a podpory organizácií, kde sa ľudia so zdravotným postihnutím snažia riešiť svoje problémy je veľmi nízka. Tento spôsob podpory úplne vypadol zo schémy rezortu práce. Ide o podporu klienta, prípadne zariadení. To je vážny problém. Schéma na rezorte zahraničných vecí neposkytuje dostatočný priestor. Poukázal na neskoré poskytovanie finančných prostriedkov. V tomto roku by uvítali z rezortu diplomacie aspoň dvoj-trojdňové meškanie, aby dostali prostriedky až v októbri a mohli čerpať do marca nasledujúceho roka. V súčasnom krátkom období musí osobne v priebehu dvoch týždňov absolvovať osem celodenných seminárov po celom Slovensku. Vyjadril poďakovanie za prostriedky na realizáciu projektov, avšak bola by potrebná aj ústretovosť.

Ak by namiesto poukázania peňazí 28. septembra boli poukázané 2. októbra, bolo by to omnoho lepšie, keď už nemôžu byť poukázané skôr. To je jeden problém. A druhý problém je anonymita projektov. Anonymita projektov v tomto prípade nie je transparentnosť ale naopak, korupcia, pretože organizácie musia tajiť, kto sú ich experti, musia tajiť to, čo kedysi realizovali, aby sa neodhalilo v projekte, kto sú. Napriek tomu, že projekt má názov, z ktorého sa dá vydedukovať, čo to je. Predkladané projekty nie sú žiadne hotové literárne diela, hotové sochy, obrazy alebo filmy, ktoré môžu súťažiť. To sú námety, kde by malo byť jasne preukázané, či predkladateľ je alebo nie je schopný to robiť. Predseda rady prisľúbil, že by bolo dobré anonymitu zrušiť, pretože v tomto prípade sa skutočne stane, že ktokoľvek je schopný opísať projekt alebo si ho vymyslieť. Už sa stalo, že ich organizácia nezískala prostriedky na projekt na danú tému, ale prišli za nimi organizácie, ktoré získali tému pre vzdelávanie ľudí so zdravotným postihnutím a prišli si od nich pýtať lektorov, navyše nevedeli si pomôcť s programom a žiadali vyhľadať cieľovú skupinu. Je zásadne proti anonymite. Treba otvorene a jasne vedieť, kto predkladá projekt a čo vie.

Laco Oravec, Nadácia Milana Šimečku

Ohradil sa voči spôsobu vedenia diskusie. Dozvedel sa, že pani Jane Kviečinskej, ktorá bola prizvaná na rokovanie, bolo odmietnuté vystúpiť v diskusii v predošlom bode aj napriek tomu, že sa dlhodobo hlásila, pričom Erika Jurinová, keď sa prihlásila, dostala slovo a je v rovnakom statuse, nie je členkou rady. Podľa rokovacieho poriadku jej môže byť udelené slovo a predsedajúci jej neudelil slovo. Pani Jana Kviečinská je prvá riaditeľka odboru ľudských práv a národnostných menšín. Je to neúcta. Načo sa pozývajú odborníci, ak sa im nedá priestor vystúpiť k diskusii.

Janka Debrecéniová, expertka rady

Na záver diskusie dostanú slovo ľudia, ktorí tiež neboli pozvaní radou, čiže tu je rozpor. Predsedajúci mohol udeliť to isté právo ako udelil tým, ktorí neboli prizvaní na to zasadnutie.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Pani Kviečinská mohla byť jedným z dvoch vystupujúcich na záver rokovania. Bolo to v poriadku.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Nebolo to v poriadku, pretože sa niekoľkokrát hlásila a nebolo jej udelené slovo. Je potrebné vytvoriť prostredie, kde ak jedna časť verejnosti môže niečo povedať, tak aj druhá časť verejnosti by mala mať túto možnosť.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Nepovedal, ktorá časť verejnosti môže niečo povedať a ktorá nie. Povedal úplne jasne, že dvaja z verejnosti, vzhľadom na to, že nemajú právo hovoriť, napriek tomu im udeľuje slovo a nech sa dohodnú, kto to bude.

Janka Debrecéniová, expertka rady

V kontexte vystúpenia štátneho tajomníka rezortu práce, kde uviedol, že nakontrahovaných v prvej schéme bolo cca 130 000 eur, hoci presunutých prostriedkov z rozpočtových kapitol bolo 200 000 eur, položila otázku, či zvyšných 70 000 eur bude pripočítaných k ďalšiemu roku, alebo čo sa s nimi plánuje realizovať. Priklonila sa k vyjadreniam p. Mamojku, že povinnosť zostať v anonymite pri podávaní projektov, nielen že je nevhodná, ale nie je ani možná, pretože ak ide o organizáciu, ktorá má unikátny produkt alebo unikátny projekt, o ktorom všetci vedia a má napísať, aké má s prácou skúsenosti, fakticky to anonymné byť

nemôže a nie je. Je to skôr antitransparentné opatrenie, než transparentné, pretože to prakticky nefunguje. Nehovoriac o tom, že anonymita taktiež núti utajovať svoje skúsenosti a výsledky, ktoré organizácia má.

Adriana Mesochoritisová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Ocenila presun prostriedkov na podporu rodovej rovnosti na rezort práce, avšak pre mnohé organizácie je veľmi ťažké, aby realizovali tak náročné projekty, aké realizujú, v časových rámcoch štyroch alebo piatich mesiacov, čo je nemysliteľné. Dokonca niektoré mimovládne organizácie nemali ešte v októbri podpísané zmluvy, ani peniaze neboli na účtoch. Nie je možné realizovať plnohodnotným spôsobom projekty tak, aby sa stihli v časovo náročnom termíne. To, čo by mali organizácie zrealizovať za rok, musia stihnúť za tri mesiace. Odporučila pokúsiť sa, aby procesy, aj napriek administratívnej náročnosti, boli urýchlené, aby projekty mali zmysel. Požiadala štátneho tajomníka rezortu práce, či by bolo možné uskutočniť zmeny v zákone o dotáciách, pretože pred tým, keď boli dotácie na Úrade vlády SR, Úrad vlády SR s nimi vedel pracovať, pre ministerstvo je to nová situácia, že má projekty v oblasti rodovej rovnosti. Pred tým bolo možné žiadať prostriedky napríklad aj na koordináciu projektu, taktiež na prenájom priestorov, mohli sa žiadať peniaze na účtovníčky a účtovníkov, ktorí pomáhajú realizovať projekty z finančnej stránky, aby bolo všetko v poriadku. Toto všetko vymizlo z dotačnej schémy. To znamená, že všetky koordinačné práce sa musia realizovať zadarmo. Takisto, celý účtovný systém je pripravovaný zadarmo v prípade týchto projektov. Ide o to, aby dobrá prax, ktorá bola na Úrade vlády SR, bola prenesená aj do tejto dotačnej schémy tak, aby projekty naozaj mali šancu byť zrealizované kvalitne.

Ondrej Gallo, druhý podpredseda Výboru pre deti a mládež

Rada vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie v tomto roku v rámci úradu splnomocnenca vypracovala analýzu dotačných mechanizmov jednotlivých ministerstiev. Rada prijala aj so zástupcami štátnej správy uznesenie, ktoré definuje hlavné body, ktoré boli odporúčané jednotlivým ministerstvám v rámci dotačných mechanizmov - zrušiť anonymizáciu projektov, zaviesť prostriedky na inštitucionálne výdavky pri realizácii projektov, včas poskytovať dotácie, aby sa predchádzalo časovým tlakom.

Kálmán Petőcz, expert rady

V hodnotiacich správach Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny bolo uvedené, že v súčasnej dotačnej schéme nie je istota. Organizácie dostávajú finančné prostriedky oneskorene, v októbri-novembri, čo predstavuje základný problém. V súčasnosti sa rieši vo Výbore pre národnostné menšiny a etnické skupiny, na základe návrhov pani Jedličkovej, že rôznymi bulharskými konštantami sa premenili vnútorné pomery, kto koľko dostane. To je, samozrejme, tiež vážna vec. Zaujímavé je, že pri novom rozpise, ktorý sa prijal minulý týždeň, sa zaviedli dva pojmy, ktoré doteraz ako keby boli tabuizované na Slovensku - pozitívna diskriminácia a nárok na dotáciu. Zaviedol sa pojem nárok na dotáciu. Niektoré organizácie majú nárok na dotáciu, fixný, 25 000. Podľa zákona o dotáciách neexistuje právny nárok na dotáciu. To je prvá vec. Druhá vec, používanie pojmu pozitívna diskriminácia. Malé menšiny je potrebné pozitívne diskriminovať, avšak malé menšiny sú oproti väčším v pomere ich zastúpenia, v pomere, aké majú nároky, čiže koľko predkladajú projektov, čo je znak toho, aké majú potreby, dva a pol násobne diskriminované. Ak by to malo platiť ako všeobecný princíp, tak najväčšie menšiny sú oproti tomu, aký je celkový rozpočet na kultúru viacnásobne negatívne diskriminované. To isté pravidlo pre niektorých platí v jednom smere a pre druhých platí v druhom smere? Uvedenú záležitosť je potrebné riešiť zásadným systémovým spôsobom. Najlepšie prijatím zákona o podpore kultúr národnostných menšín, o ktorom sa hovorí pätnásť rokov, lebo takýmito kozmetickými zmenami sa to nevyrieši. Ani podpora

menšinových organizácií, ani podpora ľudsko-právnych organizácií. Neexistuje systémové riešenie, ktoré by bolo naozaj spravodlivé a naozaj by zodpovedalo skutočným potrebám.

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Vzhľadom na skutočnosť, že ide o bežné výdavky a nie o kapitálové výdavky, nemožno ich z pohľadu štátneho rozpočtu presúvať do ďalšieho roka. Akceptácia žiadostí bola do tej výšky, do ktorej boli žiadosti podané a tie, ktoré nespĺňali náležitosti, nemohli byť uspokojené. Reálne bolo v roku 2013 k dispozícii 200 000 eur a z nich bolo vyplatených cca 132 000 eur. Inštitucionálne výdavky sú problematické, pretože v konečnom dôsledku projekt so sebou nesie aj vedľajšie výdavky. V tomto prípade bude potrebné nastaviť dotačný mechanizmus. V niektorých dotačných schémach je definované, dokiaľ vláda SR alebo konkrétne ministerstvo musí vyplatiť schválené žiadosti o projekty. Výdavky na sociálne služby sú taxatívne dané. Malo by sa pristúpiť k presnému definovaniu, dokiaľ musí byť žiadosť o projekt predložená, vyhodnotená, aby sa vyhlásila situácia, že projekty sú neskoro vyplatené a v konečnom dôsledku sa nedajú zrealizovať. Anonymita je všeobecný problém. K obojm skutočnostiam, k inštitucionálnym výdavkom, aj k anonymite, je potrebné prijať konsenzuálne rozhodnutie. Ako uviedol pán Gallo, možno je potrebné ho pretaviť do univerzálneho princípu.

Ol'ga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Schéma na rodovú rovnosť, ktorá funguje podľa ministerského zákona o dotáciách, nie je anonymizovaná. V rámci hodnotenia sa vysoké body kladú aj na kredit organizácie, na jej skúsenosti s predchádzajúcimi projektmi a na jej relevanciu v danej téme. V tomto roku sa dotácie poskytovali po prvý krát. V rámci nasledujúcich dvoch týždňov sa plánuje usporiadať informačný seminár pre tých záujemcov alebo organizácie, ktoré majú záujem o dotácie, aby sa pri predkladaní žiadostí zabezpečil súlad s dotačným zákonom.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Zdrojov bolo pomerne málo, z 200 000 eur tretina nebola uplatnená práve kvôli tomu, že z projektov sa škrtali práve tieto výdavky. Žiadatelia o tom vopred nevedeli, pretože schémy sa navzájom líšia. Bolo by vhodné zjednotiť princípy. Ak platí na Ministerstve zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, že sú možné isté typy výdavkov, prečo by to nemalo platiť aj na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Možno sa kopíruje nejaká schéma, ktorá sa používala pred tým, pre iné typy aktivít a organizácií a tým pádom to ostalo v dotačnej schéme. Bolo by vhodné sa venovať aj zloženiu komisií, ktoré rozhodujú, mechanizmu rozhodovania a jeho transparentnosti, najmä pokiaľ ide o adresátov dotácií, o ich výšku a aké aktivity boli podporené. V zložení komisie by nemala prevládať štátna správa, mala by sa skladať z veľkej miery z nezávislých odborníkov a odborníčok, práve preto, že ide o štátnu dotáciu pre mimovládne organizácie. Berie na vedomie, že je problém nájsť nezávislých odborníkov a odborníčky, ak pracujú v organizácii, ktorá je sama žiadateľom, pretože ide o konflikt záujmov. Systémový problém spočíva v tom, kto rozhoduje a či má dostatok skúseností, ako fungujú mimovládne organizácie, čo je pre nich kľúčové, aby mohli realizovať aktivity. Často sa stáva, že organizácie dostanú dotácie len na určitú časť realizovaných aktivít. Na ostatné súvisiace aktivity však prostriedky nedostanú. Navrhla, aby sa zmeny v dotačných schémach pripravovali v spolupráci viacerých subjektov. Aj samotná rada by k tomu mohla prispieť svojím zložením tak, že si vytvorí pracovnú skupinu, ktorá pomôže vygenerovať konkrétne veci, ktoré by sa mohli zmeniť a navrhne principiálny mód, ktorý by sa nastavil v schémach rovnako tak, aby to bolo kompatibilné voči fungovaniu mimovládnych organizácií, ktoré majú dopĺňať to, čo robí vláda SR.

Mária Jedličková, predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Ohľadne alokácie, resp. matematického modelu, ktorým sa budú prideliť finančné prostriedky na podporu kultúr národnostných menšín uviedla, že prvýkrát v histórii to nebude v rukách jednej osoby na základe odporúčania pracovnej skupiny, ktorá vznikla pri výbere, a ktorá sa venovala vypracovaniu nových transparentných pravidiel alokácie finančných prostriedkov. Výbor túto informáciu prerokoval a následne aj schválil. Predmetný vzor alokácie je zverejnený.

Laco Oravec, Nadácia Milana Šimečku

Medzi ministerstvami sú rozdiely. Anonymizácia bola odôvodnená, že to inak nejde, ale mnoho ministerstiev to robí inak. Zdôraznil potrebu harmonizácie. Samotný splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti nie je dostatočne silný. Ak by aj rada prijala podporné stanovisko za harmonizáciu v oblasti dotačných politík, mohlo by to byť na prospech. Uviedol, že technicky je možné uvažovať o viacročných grantoch, čo si však vyžaduje hĺbkové rokovania rezortov s Ministerstvom financií SR, ktoré by mohol koordinovať rezort diplomacie.

Martin Macko, podpredseda Výboru pre práva lesieb, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb

Vidí snahu zo strany štátnych inštitúcií vyjsť v ústrety návrhom na zmeny. Keďže rada má kompetenciu zriadiť ad hoc pracovnú skupinu, navrhol zriadenie pracovnej skupiny, v ktorej by boli zástupcovia mimovládnych organizácií z jednotlivých výborov, príslušné rezorty a mohli by sa dohodnúť na vzájomných zmenách a predložiť rade závery.

Peter Javorčík, štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Podľakoval za konštruktívne námety. Podnety a mnoho identifikovaných oblastí zo strany členov a členiek rady, napríklad časový tlak, keď je na minútie peňazí k dispozícii len niekoľko mesiacov, anonymita, zloženie komisií, sú tiež zo strany poskytovateľov dotácií identifikované ako problematické. Je záujem o vyššie zastúpenie zástupcov mimovládnych organizácií v komisiách, ale naráža sa na praktické problémy, ktoré je potrebné ošetriť tak, aby v praxi všetko fungovalo. Pokiaľ ide o anonymitu projektov uviedol, že nie je celkom v poriadku, že je v platnosti rôzna legislatíva a v praxi sú s anonymitou problémy. Záujmom je, aby na realizáciu projektov bolo čo najväčšie časové obdobie. Podporil návrh na zriadenie ad hoc pracovnej skupiny.

Existujú donorské organizácie, ktoré pôsobia v tejto oblasti a môžu byť v komisiách. V komisiách môžu byť prizvaní experti a expertky z akademických inštitúcií, ktorí majú tému na starosti. Možno spoločnými návrhmi prispieť k tomu, aby schémy boli nastavené tak, aby v reáli dokázali prinášať zmeny a aby bolo možné realizovať projekty plnohodnotne a kvalitne.

Branislav Mamojka, podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Rada vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie spracovala dokument, ktorý hovorí o dotáciách a vyhodnocuje ich. Prijala uznesenie, kde sú rôzne opatrenia. Navrhol oboznámiť sa s predmetným uznesením a až následne diskutovať o novej pracovnej skupine, aby sa nepripravovalo to isté ešte raz.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Navrhol, aby sa rada oboznámila so správou Rady vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie na svojom ďalšom zasadnutí a prijala závery týkajúce sa buď zriadenia pracovnej

skupiny alebo riešení, ktoré už boli prijaté v rámci Rady vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie, aby bolo možné posunúť sa ďalej.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Vzhľadom na časové hľadisko, kedy napr. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR už vypísalo výzvu na predkladanie žiadostí o dotácie navrhla, aby sa členky a členovia rady s materiálom oboznámili už pred jej decembrovým zasadnutím. Pracovná skupina môže medzitým vzniknúť, aby bolo možné situáciu riešiť pred zasadnutím rady a informovať jej členov a členky o identifikovaných otázkach tak, aby na rade prebiehala konštruktívna diskusia.

Tomáš Borec, podpredseda rady

V tejto chvíli nie je možné začať kreovať ad hoc pracovnú skupinu. Nie je to možné inštitucionálne uchopiť, keď nie sú známi jej členovia a nie je zadaná úloha. Vyjadril súhlas, aby sa materiál dal k dispozícii jednotlivým členom a členkám rady v priebehu nasledujúceho dňa.

Branislav Mamojka, podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Materiál bol vypracovaný na základe uznesenia vlády SR, ktorá to vyžadovala. Mal by preto platiť pre všetkých, resp. všetci by sa s ním mali oboznámiť. Je k dispozícii na oboznámenie sa na webovej stránke splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Nie je potrebné to odkladať. Na obhajobu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR uviedol, že platí zákon a ministerstvo si nemôže dovoliť zmeniť pravidlá, keď v zákone sa hovorí o termínoch, kedy je potrebné vyhlásiť výzvy.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Vyzval, aby sa všetci členovia rady s materiálom oboznámili čím skôr a vyzval všetkých členov rady, aby v čo najkratšom možnom termíne predložili príslušné návrhy, akým spôsobom k materiálu zaujať stanovisko, prípadne zriadiť ad hoc pracovnú skupinu tak, aby bolo možné uvedené na najbližšej rade schváliť.

BOD 10

Kálmán Petőcz, expert rady

V júni 2012 sa uskutočnilo miestne referendum v Tešedíkove o zmene názvu obce, ktoré bolo zákonné, platné, úspešné. Vláda SR dňa 16. októbra 2013 neodsúhlasila túto zmenu. Referendum, ako jeden zo spôsobov/výkonov práva voliť je základným politickým a občianskym právom. Je veľmi vážna vec, ak vláda SR neodsúhlasí referendum, musí to mať vážne dôvody. Dôvody vlády SR, respektíve Ministerstva vnútra SR, ktoré materiál predložilo, boli uvedené v predkladacej správe. Jeden z dôvodov bol, že v súčasnosti ide o zaužívaný názov, ktorý obec používa šesťdesiatpäť rokov a je súčasťou celosvetovej databázy geografických údajov a mapových diel. Ak by toto mal byť relevantný dôvod, tak celý zákon o obciach je zbytočný. Prečo sa v zákone nachádza ustanovenie, že obec môže meniť názov obce, keď vláda SR sa odvoláva na to, že zaužívané názvy by sa nemali meniť, lebo už sú zaužívané. Veď každý názov je zaužívaný nejakým spôsobom a každý názov je súčasťou celosvetovej databázy geografických údajov a mapových diel. Tento argument neobstojí. Tým pádom ostáva jeden argument, že názvy obcí SR sa určujú v štátnom jazyku. Problém vidí v tom, že Ministerstvo vnútra SR, respektíve vláda SR nie celkom správne interpretovali pojem štátneho jazyka. Opatrenie Ministerstva vnútra SR, ktoré interpretuje pojem štátneho jazyka, hovorí, že za kodifikovanú podobu štátneho jazyka sa vyhlasujú

všeobecne platné a všeobecne záväzné normy spisovného jazyka, ktoré obsahujú príručky - pravidlá pravopisu, krátky slovník slovenského jazyka, pravidlá slovenskej výslovnosti, morfológia slovenského jazyka. Nehovorí sa nič o tom, že názvy obcí alebo akékoľvek slová, ktoré obsahuje korpus slovenského jazyka, majú mať slovenský pôvod. V slovníku slovenského jazyka je možné nájsť desiatky a stovky slov, vrátane názvov obcí, ktoré nemajú slovenský pôvod. Majú latinský, nemecký, maďarský, rusínsky, akýkoľvek iný pôvod a sú súčasťou korpusu štátneho jazyka. Ak vláda SR interpretuje štátny jazyk tak, že to je názov, ktorý musí mať slovenský pôvod, tak to nie je v súlade so zákonom o štátnom jazyku. Názov Pered vôbec nie je isté, že má maďarský pôvod alebo iný ako slovenský pôvod. Obidva argumenty Ministerstva vnútra SR sú nesprávne a irelevantné a preto si myslí, že rozhodnutie vlády SR nie je v súlade s právnym poriadkom SR a preto by vláda SR mala toto svoje rozhodnutie prehodnotiť. Navrhol, aby sa prijalo uznesenie, že rada odporúča vláde SR, aby svoje rozhodnutie prehodnotila a uviedla ho do súladu s právnym poriadkom SR.

Mária Gvozdjaková, Ministerstvo vnútra SR

Zásadné výhrady k zmene názvu obce Tešedíkovo na Pered mala stála názvoslovná subkomisia terminologickej komisie Ministerstva vnútra SR, ktorá vyjadrila nesúhlas s navrhovanou zmenou, pretože by došlo k porušeniu § 1a, ods.1 zákona o obecnom zriadení a § 3a zákona Národnej rady SR č. 270/1995 o štátnom jazyku SR. Toto je hlavný dôvod uvedený v predkladacej správe. Stanovisko Stálej názvoslovnej subkomisie terminologickej komisie Ministerstva vnútra SR bolo odsúhlasené aj Ministerstvom kultúry SR. Predložený návrh na základe takéhoto stanoviska vláda SR neodsúhlasila. V súčasnosti sa názov Pered zachováva ako označenie obce v maďarskom jazyku v prílohe nariadenia vlády SR č. 221 z roku 1999, ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania SR patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva v znení nariadenia číslo 534. Samuel Tešedík bol predstaviteľom spoločných uhorských dejín, ktoré sa s patričnou úctou pripomínajú aj u našich susedov. Od roku 1961 Maďarská agrárna asociácia každoročne udeľuje pamätnú plaketu Samuela Tešedíka. Ide o zakladateľa hospodárskeho školstva v Uhorsku a v Európe. Nevie, akým spôsobom môže rada ovplyvniť rozhodnutie vlády SR, pretože na základe návrhu Ministerstva vnútra SR vláda SR neschválila predložený návrh, aj keď vychádzal z platného miestneho referenda.

Pavol Šimunič, generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva, Ministerstvo kultúry SR

Požiadala o možnosť, aby vystúpila prizvaná expertka Ministerstva kultúry SR, pani Elena Kačalová, riaditeľka odboru štátneho jazyka. Podá vysvetlenie k jazykovej stránke veci. Právo súhlasiť so zmenou názvu obce je dané vláde SR. Referendum ako také by sa malo vyjadrovať k otázkam, ktoré sú vyčlenené pre referendum a nie vstupovať do zákonného procesu, ktorý je vyhradený niekomu úplne inému a má svoju presnú následnosť.

Elena Kačalová, riaditeľka odboru štátneho jazyka, Ministerstvo kultúry SR

Návrh, ktorý odznel od člena rady ignoruje platnú právnu úpravu v oblasti určovania názvov obcí a dokonca odporúča rade postupovať v rozpore so zákonom. Uznesenie č. 612 zo 16. októbra 2013, ktoré prijala vláda SR, plne rešpektuje platnú právnu úpravu v tejto oblasti. Ak by vláda SR rozhodla opačne, porušila by týmto rozhodnutím zákony SR, ktorými je pri svojom rozhodovaní viazaná. Ide o závažné okolnosti a skutočnosti, pretože zákon o obecnom zriadení a aj zákon o štátnom jazyku, jasne hovoria, že názvy obcí na území SR sa určujú v štátnom jazyku. Predloženým návrhom sa spochybňuje kompetencia vlády SR, ktorá je jednoznačne v zákone o obecnom zriadení zakotvená. V § 1a, ods. 2 sa uvádza, že názov obce určuje alebo mení vláda SR, nariadením. Názov obce možno zmeniť iba so súhlasom obce. Takže jediným orgánom, ktorý má kompetenciu na to, aby rozhodoval o názvoch, prípadne o zmene názvu obce, je vláda SR. Hovoriť o tom, že sa nerešpektovalo referendum, alebo že

vláda SR by mala byť povinná rešpektovať referendum, sa v zákone nenachádza. V zákonnej úprave SR je jasne stanovené, že o tom, aká bude podoba názvu rozhoduje vláda SR. Ide o závažné skutočnosti. Uvedená právna úprava nie je iba v SR. Je to úplne bežná prax vo všetkých štátoch Európskej únie, že vrcholné štátne orgány rozhodujú o názvoch sídelných geografických objektov, pretože ide o základné identifikačné znaky. Názov je základný identifikačný znak daného objektu, určuje sa vo všetkých štátoch v štátnom jazyku a len vláda je kompetentná, aj keď sa uskutoční referendum, posúdiť opodstatnenosť takejto zmeny a samozrejme, aj jej zákonnosť. Preto vláda SR nemohla rešpektovať referendum, ktoré bolo vyhlásené v danej obci. No, zároveň má vláda SR kompetenciu vydávať zoznam označení obcí v jazykoch národnostných menšín. To je iná kategória označení, pretože je potrebné naozaj rozlišovať veľmi striktné medzi oficiálnym názvom, ktorý sa vždy určuje v štátnom jazyku a medzi označením v jazyku národnostnej menšiny, ktoré majú právo používať obce, na ktoré sa vzťahuje zákon o jazykoch národnostných menšín. Do roku 2012 malo Tešedíkovo len oficiálny názov v štátnom jazyku. Nemohlo na dopravných tabuliach, ktoré sú na začiatku a na konci obce používať označenie v jazyku národnostnej menšiny a to z toho dôvodu, že vtedajšia právna úprava také niečo neumožňovala. To, že to nebolo umožnené, bolo v súlade s medzinárodnými dohovormi. Novelou nariadenia vlády SR č. 221 z roku 1999, ktorá sa uskutočnila v roku 2011 pribudli viacerým obciam do zoznamu označení označenia v jazyku národnostnej menšiny. Takýchto obcí alebo označení v maďarskom menšinovom jazyku bolo vyše dvadsať. Tieto obce po vstupe novely do platnosti, čiže od 1. januára 2012 získali právo umiestniť si modré tabule s označením v menšinovom jazyku pod oficiálny názov v štátnom jazyku. Toto právo si v plnej miere obec Tešedíkovo uplatnila, na modrej tabuli je označenie v jazyku národnostnej menšiny v podobe Pered. Právo, ktoré obec Tešedíkovo získala od roku 2012 je v súlade s medzinárodnými dohovormi. Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín jasne hovorí, že štát môže takúto vec umožniť. Vo výkladovej správe k dohovoru sa jasne špecifikuje rozdiel medzi oficiálnym názvom a označením v jazyku národnostnej menšiny. Príslušný článok rámcového dohovoru má za cieľ podporiť možnosť umiestňovať miestne názvy a iné topografické ukazovatele pre verejnosť aj v jazyku menšiny. Pri uplatňovaní tejto zásady majú štáty nárok brať do náležitej úvahy špecifické podmienky a rámec svojich právnych systémov. Z tohto ustanovenia nevyplýva žiadne úradné uznanie miestnych názvov v menšinových jazykoch. Právo príslušníkov národnostnej menšiny je do bodky naplnené. Aj v obci Tešedíkovo, aj pri zverejňovaní a používaní označenia v jazyku národnostnej menšiny a uplatňuje sa presne v zmysle novelizovaného zákona o používaní jazykov národnostných menšín. Ide o právoplatné rozhodnutie vlády SR, ktoré sa nijakým spôsobom nedotýka menšinových práv, nijako nesúvisí a nemá nič spoločné s právami príslušníkov národnostnej menšiny, pretože toto právo je plne realizované a skôr by odporučila rade, aby sa zamyslela nad tým, prečo bol predložený vôbec takýto návrh a kto má skutočne záujem na tom, aby zmizol z mapy Slovenska oficiálny slovenský názov.

Marián Török, Kancelária verejnej ochrankyne práv

Už niekoľkokrát odznel fakt, že názvy obcí a miest by mali byť v štátnom jazyku. Na základe tohto faktu sa aj verejná ochrankyňa práv obrátila na Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra, kde požiadala o analýzu, že či slovo Pered je súčasťou dnešného štátneho slovenského jazyka. V odpovedi sa uvádza, že v súčasnosti Pered ako oficiálny názov obce neexistuje. Prestal ním byť v roku 1948. V súčasnosti sa pokladá za prvok staršieho jazyka, teda nie je súčasťou dnešného štátneho slovenského jazyka. Takže z tohto dôvodu vláda SR konala podľa všetkého v medziach zákona a rozhodla správne.

Kálmán Petőcz, expert rady

V reakcii na vystúpenie pani riaditeľky Kačalovej uviedol, že vo svojom vystúpení nehovoril o rámcovom dohovore, nehovoril o Maďaroch, nehovoril o tých veciach, o ktorých hovorila ona. Hovoril o miestnom referende obce Tešedíkovo, o obyvateľoch Tešedíkova, o právoplatnom referende, ktoré vláda SR nerešpektovala. Pani Kačalová neodpovedala na to, čo vytkol predkladacej správe, že dva dôvody, ktoré vláda SR uviedla ako relevantné, teda že sa odvoláva na štátny jazyk a na to, že názov je zaužívaný, na to neodpovedala. Nehovoril o menšinových právach. Do roku 1948 bol názov Pered oficiálny. Ak nemôže byť rovnaký názov, respektíve označenie v jazyku menšiny, aj v jazyku slovenskom, je potrebné sa pozrieť na zoznam označení obcí. Všetkých 90% rusínskych obcí má názov identický, iba sú písané v azbuke, respektíve latinke. Je veľa obcí, ktoré sú súčasťou kodifikovaného štátneho jazyka, ktoré sú buď identické, ako na južnom Slovensku, alebo sú identické v tom zmysle, že ortografia je iná ako Meder-Meder, Neded-Neded. Je veľa obcí, ktoré majú evidentne nemecký názov od Kežmarku počnúc po Pezinok, ktoré evidentne nie sú slovenské. Kde je argument, že sa porušuje zákon o štátnom jazyku?

Marián Török, Kancelária verejnej ochranky práv

Jazykovedný ústav sa priklonil k tomu, že názov Pered vznikol maďarskou slovotvornou príponou D z podoby Pere, pôvodne mena gréckeho pôvodu slova Peter, čiže je uhorského, respektíve maďarského pôvodu.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Vláda SR povedala vo svojom stanovisku, na základe akých zákonov postupovala, keď rozhodla a myslí si, že zákon dodržala a je to v poriadku.

Jozef Turčány, Združenie miest a obcí Slovenska

Nepamätá si, že by akákoľvek vládna reprezentácia a politická reprezentácia od roku 1990 napadla základný princíp zákona o obecnom zriadení, ktorý umožňuje v dvoch prípadoch miestne referendum posunúť na iný orgán rozhodovania. To znamená v prípade zmeny názvu obce, v prípade jej rozdelenia. Toto sú dva základné prípady, ktoré zákon o obecnom zriadení umožňuje. Či sa jedná o argumentáciu takú alebo onakú, upozornil, že ani dnes na pôde miest a obcí táto diskusia nenastala. Z pohľadu ľudskoprávnej agendy boli dodržané všetky postupy nielen dohovorov, ale aj zákonné a táto kompetencia je kompetenciou vlády SR.

Elena Kačalová, riaditeľka odboru štátneho jazyka, Ministerstvo kultúry SR

Je rozdiel medzi tým, akého pôvodu je slovo a tým, či je súčasťou slovenského jazyka alebo maďarského jazyka. Pri názve Pered, je pôvod je slovenský, ale takých maďarských názvov sú stovky - Besztercz-Bánya, Banská Bystrica. Slovenský názov prešiel úpravou v maďarskom jazyku a Besztercz-Bánya určite nikto nebude pokladať za názov v slovenskom jazyku. Nakoniec to potvrdili aj predchádzajúci politickí predstavitelia vydaním novely nariadenia vlády SR, kde jasne rozlíšili dve kategórie - názov obce v slovenskom jazyku a označenie obce v maďarskom jazyku.

Janka Debrecéniová, expertka rady

Problém je oveľa zložitejší, než by sa na prvý pohľad javilo. Faktom je, že právo hlasovať v miestnom referende garantuje Ústava SR a toto právo má byť podrobnejšie upravené zákonom. Ono je upravené zákonom a tým zákonom je zákon o obecnom zriadení, ktorý hovorí o tom, že občania môžu hlasovať v miestnom referende okrem iného aj o zmene názvu obce. V inom zákone je uvedené, že v štátnom jazyku sa uverejňujú názvy obce. Ani Jazykovedný ústav si nebol úplne istý v etymologickom pôvode slova Pered. Veľa slov, ktoré sa považujú za súčasť štátneho jazyka tiež nemá rýdze slovenské korene. Ide o principiálnu

otázku o tom, či občania a občianky a obyvatelia obce môžu hlasovať v miestnom referende a uplatňovať svoje ústavné právo, kde je kolízia dvoch zákonov, lebo výsledky miestneho referenda vyhlasuje obec, po tom, čo sa uskutoční a sú platné za takých okolností, ako je štandardné hlasovanie. Otázka, či v tomto prípade vláda SR môže niečo meniť je otázkou ústavného práva a vec na riešenie.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Vôbec to nie je otázka, pretože je to upravené v inom zákone, ktorý jasne hovorí. Je potrebné pozrieť, čo je lex specialis, čo je lex generalis a v tomto vzťahu je jednoznačne jasné, že vláda SR rozhoduje a nemôže brať právo na referendum ako všeobecné a všeobjímajúce. Má určité limity. Okrem iného je limit aj nepriama demokracia a forma parlamentarizmu. Potom by sa musela brať situácia, že priama demokracia vo forme referenda je absolútne prednostná a nič iné neplatí. Ale v tom prípade si občania budú môcť odhlasovať, že budú nosiť zbrane, že budú robiť to alebo ono. Sú špeciálne predpisy a toto je jeden z nich, o ktorom hovoríme, že vláda SR má právo na návrh obce alebo naopak rozhodnúť o tom, aký názov bude. Je potrebné to brať do úvahy a v tejto debате to vypadlo. Je potrebné brať do úvahy všetky zákony, ktoré regulujú predmetnú záležitosť.

Alexander Brörtl, expert rady

Z textu zákona právne stanovisko vlády SR pozitivisticky môže obstať. Pani Kačalová spomínala rámcový dohovor, ale Európska charta regionálnych alebo menšinových jazykov nie je v týchto veciach celkom rovnaká. Miestne názvy sú označenia ulíc, označenia námestí a tak ďalej, aj keď sú rozdiely medzi dvomi. Ako príklad uviedol Slovinsko, kde sa uskutočnilo referendum a je to zatiaľ neúspešné. Námestie Josipa Broza Tita. Nie je jedno a nie je iba v Slovinsku. Pôvodný názov je Pretoriánske námestie. Neprešlo to, zatiaľ, ale pracuje sa na tom. Ako ďalší príklad uviedol Štrasburg. Francúzsko neratifikovalo ani jeden z týchto dohovorov, pretože má svoju koncepciu štátneho jazyka. Napriek tomu Štrasburg išiel tak ďaleko, že má alsaské pôvodné názvy ulíc, Place de la Republique – Kaiserplatz. Nikto sa nad tým nepozastavuje a nikomu to neprekáža.

Kálmán Petőcz, expert rady

Sformuloval stanovisko k predmetnému bodu. Uviedol, že to nie je menšinová otázka. Nepáči sa mu, že sa z toho robí umelá menšinová a dokonca maďarská otázka. Stanovisko tak naformulované nebolo. Stiahol návrh uznesenia.

Rada na základe návrhu člena rady Kálmána Petőcza prerokovala uznesenie vlády SR č. 612 zo 16. októbra 2013 k Návrhu obce Tešedíkovo o zmenu názvu obce na Pered. Po diskusii predkladateľ stiahol materiál z rokovania rady.

BOD 11

Tomáš Borec, podpredseda rady

Výbor zástupcov ministrov Rady Európy na svojom zasadnutí dňa 24. októbra 2013 zvolil pána profesora Brörtlä do Výboru expertov Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov na ďalšie šesťročné funkčné obdobie. Pôjde v poradí už o tretí mandát pána profesora v uvedenom výbore, ktorého členom je od roku 2002 a súčasný mandát uplynie pánovi profesorovi ku dňu 18. decembra 2013.

BOD 11a

Peter Javorčík, štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Návrh rady na odklad prijatia stratégie do 30. júna 2014 bol prijatý. Od ostatného zasadnutia rady sa uskutočnili dve zasadnutia koordinačnej skupiny. Prvé sa konalo dňa 20. septembra 2013, kde bol prerokovaný harmonogram a metodológia pripravovaných odborných workshopov k jednotlivým tematickým okruhom stratégie, ustanovenie pracovných skupín a koordinácia ich činností. Druhé rokovanie sa uskutočnilo dňa 15. októbra 2013. Predmetom rokovania bola príprava odborných podujatí v gescii jednotlivých rezortov. Ďalším novým prvkom je, že pán Pavol Demeš bol menovaný externým poradcom podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR aj pre oblasť prípravy stratégie. Proces prípravy stratégie vstupuje do ďalšej fázy. Je vítaná konštruktívna diskusia všetkých zúčastnených strán. Odborníci aj široká verejnosť sa môžu podieľať na jej príprave prostredníctvom odborných workshopov organizovaných gestormi jednotlivých ľudskoprávných tém. Workshopy budú prebiehať od konca roku 2013 do jari 2014. Cieľom je dostať diskusiu do regiónov. Prvé workshopy k príprave stratégie v gescii Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny k právam seniorov sa uskutočnia dňa 4. decembra 2013 a k právam osôb so zdravotným postihnutím dňa 9. decembra 2013. V priebehu novembra 2013 bola rozpočtovým opatrením presunutá čiastka 2 100 eur z rozpočtovej kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR do rozpočtovej kapitoly Ministerstva vnútra SR na organizáciu workshopov v gescii Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Na stretnutiach koordinačnej skupiny, ktorej je členkou za výbor, stále neprebieha diskusia o samotnej stratégii. Členky koordinačnej skupiny preto navrhli vypracovať časový harmonogram krokov, ktoré sa budú realizovať a zadanie, ktoré by slúžilo najmä pre pracovné skupiny, ktoré pôsobia na jednotlivých rezortoch, pretože bez toho sa nedá dopracovať k výsledku v čase, ktorý je na prípravu stratégie určený. Proces je zložitý, najmä preto, že sa realizuje participatívnym spôsobom, aký sa načrtol a aký je odsúhlasený. Ak nebude začiatkom budúceho roka pripravený aspoň prvý návrh dokumentu, pričom bude náročné spracovať podnety, pretože zatiaľ nie je koncepcia dokumentu, tak bude veľmi ťažké dokument následne predstaviť ako celok. Pôsobí v dvoch výboroch rady. Informovala, že okrem diskusií vo výboroch sa aj neformálne realizujú aktivity k téme stratégie, ktoré majú diskusný charakter. To však samo o sebe nesmeruje k príprave dokumentu. Pri koncipovaní dokumentu bude potrebné brať na zreteľ aj prierezové témy, ktoré prechádzajú cez všetky rezorty a nie je v procese ošetrované, ako budú zabezpečené. Je potrebné určiť priebežné termíny, kedy budú vyhotovené prvé pracovné verzie, návrh štruktúry toho, čo dodajú pracovné skupiny výborov. Navyše upozornila, že nie je predstava, ako sa bude narábať smerom k verejnosti.

BOD 11b

Kálmán Petőcz, expert rady

Podstatou jeho návrhu bolo, aby bol plán činnosti rady daný viac do súladu s plánom činnosti vlády SR a s plánom legislatívnych úloh vlády SR. Tento rok sa rada venovala príprave stratégie, z ktorej nakoniec nič nebolo, pričom na druhej koľaji, obrovskou rýchlosťou sa rúcal vlak, ktorý so sebou niesol desiatky dôležitých zákonov a opatrení, ktoré sa týkali ľudských práv. Navrhol, aby sa na ďalšie zasadnutie rady pripravil plán činnosti rady v spolupráci s tajomníkmi výborov rady a s jednotlivými rezortmi. Ak má byť rada jedným zo

stálych poradných orgánov vlády SR, tak sa to nejakým spôsobom musí odraziť aj v legislatívnych pravidlách vlády SR. Ak v legislatívnych pravidlách ostatné dva stále poradné orgány vlády SR majú pripomienkový štatút, tak aj rada ako stály poradný orgán vlády SR by mala byť s nimi na jednej úrovni a malo by sa to odraziť v legislatívnych pravidlách vlády.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Ak bude schválený plán legislatívnych úloh vlády SR, na zasadnutie rady bude predložený plán činnosti rady. V zmysle kompetencií je rada poradný orgán vlády SR a nie rozhodovací orgán, ale rada sa tým bude zaoberať.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Viacerí členovia rady majú dlhodobu výhradu k tomu, že rada a jej výbory sú poradné, konzultatívne orgány vlády SR a priamo v štatútoch majú explicitne uvedené, ku ktorým dokumentom majú prebiehať konzultácie. Ak sa chce rada vyjadriť k dokumentu, ktorý ešte nie je vo finálnej verzii a nie je v medzirezortnom pripomienkovom konaní, tak to nemôže, lebo to neumožňujú vnútrorezortné pravidlá. Keď medzirezortné pripomienkové konanie trvá desať dní, je utopické sa schádzať v rámci tejto lehoty. Ak je už po medzirezortnom pripomienkovom konaní, nie je možné dávať pripomienky. Ide o principiálny problém fungovania rady a plnenia jej úloh, ktoré má v štatúte a jednotlivé výbory, ktoré majú v štatúte a majú problém si plniť tieto úlohy. Bolo by vhodné pripraviť materiál o tom, ako zmeniť postupy, pravidlá vnútrorezortných pripomienkových konaní, aby bola rada zaradená, aby sa s ňou počítalo vo všetkých procesoch, lebo v súčasnosti rada pôsobí ako cudzí subjekt, ktorý nie je nikde v pravidlách zachytený a je dlhodobo opakovane obchádzaná a neplní si svoje úlohy, ktoré má v štatúte. To sa týka aj výborov rady.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Je to téma na zamyslenie aj vo vzťahu k tomu, čo pripravuje Ministerstvo spravodlivosti SR v rámci nového systému e-legislatíva. Predmetnú vec bude rezort spravodlivosti riešiť.

Adriana Mesochoritisová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Všetky materiály, ktoré sú veľmi dôležité, sa opäť presúvajú na ďalšie rokovanie rady. Položila otázku, či si rada plní úlohy, povinnosti, ktoré má. Myslí si, že rada si ich neplní, pretože by mala diskutovať a mať priestor na diskusiu o tom, akým spôsobom sa v SR rieši otázka ľudských práv. Má pocit, že na rade prechádzajú materiály, ktoré boli pred tým prerokované s ministerstvami. Niektoré predložené návrhy si však vyžadujú vážnu diskusiu a omnoho väčší priestor na to, aký v rade je. Viacero návrhov predložených na dnešnom rokovaní prešlo s tým, že budú presunuté na ďalšie zasadnutie. Mnohé členky a členovia rady stáli pri jej zrode a pracovali na tom, aby SR mala možnosť vládnuť podľa princípov otvoreného vládnutia a jeden z tých mechanizmov predstavuje aj samotná rada. Za bývalého podpredsedu vlády SR pre ľudské práva pána Chmela rokovania rady trvali omnoho dlhšie a riešili sa principiálne veci. Rada sa však v súčasnosti dostáva do pozície, že sa odhlasúvajú určité veci bez toho, aby prebehla dostatočná diskusia. Dôkazom toho boli viaceré návrhy a nielen zo strany pána Petőcza, ale aj zo strany ďalších členov a členiek. Ak si členovia a členky rady majú plniť povinnosti, ktoré vyplývajú z členstva v rade, tak je potrebné s úplnou vážnosťou otvoriť to, kam rada smeruje, či si naozaj naplňa to, čo si podľa štatútu má naplňať, alebo budú jej členky a členovia robiť len štafáž tomu, že budú hlasovať.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Požiadala pani Mesochoritisovú, aby na najbližšie zasadnutie rady predložila konkrétny návrh.

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Verí, že existuje všeobecná zhoda v tom, že je potrebné mať nielen formálne zakotvené právo sa vyjadrovať a fungovať ako poradný orgán vlády SR, ale mať aj mechanizmus na to, ako ovplyvňovať legislatívu. Zmenu legislatívnych pravidiel preto považuje za kľúčovú, aj logickú. Nie je to len otázka predloženia konkrétneho návrhu na zasadnutí rady, mohla by tomu predchádzať práca poverenej pracovnej skupiny. Ďalšia dôležitá vec do budúcnosti je monitoring a implementácia uznesení rady, lebo rada sa uznesie na niečom, avšak nie je monitorované a vyhodnocované, ako si rada plní svoju funkciu. Je možné konštatovať, že rada je poradný orgán a vláda SR si s uzneseniami rady urobí, čo uzná za vhodné. Je potrebné vidieť, do akej miery sa touto oblasťou vláda SR zaoberá, lebo ak nie, tak rada je zbytočná. Vždy je to otázka formálnej demokracie. Ak to má radu posúvať dopredu, je potrebné zohľadňovať mechanizmy, či sú účinné a funkčné.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Odporúčania rady sa na úrovni vlády SR prejavujú v jednotlivých aktoch, ktoré vláda SR vydáva, čo je ľahko odkontrolovateľné. Ak by bol záujem zaviesť osobitný mechanizmus, očakáva od členov a členiek rady konkrétnu podobu toho, čo navrhujú.

BOD 11c

Martin Macko, podpredseda Výboru pre práva lesbických, gejov, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb

Boli príklady v minulosti, keď sa rada vyjadrila napríklad k memoriálu Jozefa Tisa. Viacerí členovia rady mali pocit, že po postupe Mariána Kotlebu do druhého kola voľby predsedov VÚC v Banskej Bystrici nastala závažná situácia, ku ktorej by sa rada mala vyjadriť. V predloženom materiáli sa navrhuje, aby rada vyslovila znepokojenie nad touto skutočnosťou a aby vláda SR v istých konkrétnych krokoch zvážila posilnenie personálnych kapacít policajných orgánov, ktoré sa venujú extrémizmu, aby bola relatívne vyššia podpora extrémistických hnutí zo strany mládeže reflektovaná vo vzdelávacích programoch a aby toto bolo aj jednou z priorít stratégie, čo sa nachádza aj vo východiskovom dokumente. Prvá strana Mariána Kotlebu bola zrušená Najvyšším súdom SR. Vo vyhlásení sa vyzýva k nulovej tolerancii extrémistických ideologických východísk, ktoré nemôžu mať priestor v štandardnom demokratickom, politickom ani mediálnom priestore.

Pavel Traubner, podpredseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Jednoznačne podporil predložený návrh. Je potrebné si uvedomiť, že to možno navonok vyzerá ako okrajová záležitosť, ale vonkoncom to nie je okrajová záležitosť. Je významne zdvihnutý prst, že v jednom kraji z ôsmich krajov 26 000 ľudí volilo extrémizmus a to je veľkou hrozbou, keď vidíme, aký je ďalší vývoj v Európe.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Z racionálneho hľadiska sa plne stotožňuje s tým, čo bolo povedané, aj s predloženým návrhom. Jediný problém je z hľadiska načasovania. A to preto, že stále prebieha volebná kampaň a voľby budú v sobotu. Môže to byť preto aj kontraproduktívne. Bol by nerád, ak by sa urobilo niečo, čo sa nechce. Navrhol predkladateľovi zvážiť, či návrh predloží na ďalšom zasadnutí rady, potom možno rozhodovať bez toho, aby okolnosti, ktoré sú, boli limitujúce. Prebieha volebná kampaň a pokiaľ sa rada vyjadrí takýmto spôsobom, tak to môže pôsobiť na niektorých voličov kontraproduktívne. Namiesto toho, aby to išlo smerom, ako si to rada predstavuje. Mohlo by to mať opačný psychologický efekt.

Pavol Šimunič, generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva, Ministerstvo kultúry SR

Vyhlásenie rady ako poradného orgánu vlády SR by mohlo byť vnímané ako nevhodný vstup do predvolebnej kampane. Mariána Kotlebu ľudia volili, to je fakt. To, že nejakú časť spoločnosti oslovil svojimi heslami, to je taktiež fakt. Možno je potrebné to vnímať ako výzvu na zintenzívnenie úsilia v boji proti extrémizmu a zvýšenie vzdelanosti v oblasti ľudských práv. Bude potrebné pracovať s voličom.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Je dobré pracovať s voličom. Rada nebude hovoriť ľudom, aby išli, resp. nešli voliť Mariána Kotlebu. To si rada ani nemôže dovoliť, ľudia sa rozhodujú autonómne, ale z titulu pôsobnosti rady, by malo byť niečo pomenované, aby tomu ľudia rozumeli. Ľudia nerozumejú, čo je podstatou extrémizmu, pretože ak je navyše používaný ešte aj ako ľavicový a pravicový, nemá žiadny obsah. O tom sa viedli v komisii pri policajnom prezídiu, kde pôsobila, diskusie. Podstatné je, že ide o porušovanie ľudských práv, ktoré začína tým, že sa na niekoho zle pozrieme, že nebudeme schopní akceptovať názor niekoho iného, nasledujú fyzické útoky, ktoré môžu vyvrcholiť až zabitím. Je potrebné odporúčať vláde SR, aby túto vec pomenovala a dala do konceptuálneho rámca, aby ľudia vedeli, čo robia a koho podporujú a to sa dá urobiť aj v čase pred voľbami. Ak sa to spraví po voľbách, je to neskoro. Aj v rámci prípravy stratégie je dominantné vzdelávanie k ľudským právam, ktoré sa malo realizovať 20 rokov a nie je možné to realizovať v krátkodobom horizonte. Principiálne stanovisko je niekedy veľmi dôležité a keď zaznie z úst rady, bolo by možné zanedbanie situácie podchytiť aj zo strany vlády SR.

Tomáš Borec, podpredseda rady

V predložennom návrhu sa nič neodporúča vláde SR. Vláda SR nemôže vstupovať do predvolebnej kampane takýmto spôsobom.

Štefan Chudoba, štátny tajomník Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
Rada by mala prijať uznesenie, že doporučuje neziskovkám Banskobystrického kraja, aby pôsobili na voličov.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Rada nie je poradným orgánom mimovládnych organizácií, ale poradným orgánom vlády SR. Ľudia zvolili, koho zvolili. Je to aj dôsledok niečoho, od čoho vláda SR nemôže dávať ruky preč. Nenavrhujeme nikoho menovať, ani ľudom nič konkrétne hovoriť, čo majú robiť. Rada by vydala vyhlásenie o tom, že vyzýva k nulovej tolerancii extrémistických ideologických východísk, ktoré nemôžu mať priestor v štandardnom demokratickom, politickom ani mediálnom svete a priestore. Na takomto vyhlásení nevidí nič kontraproduktívne. Skôr naopak, je zodpovedné vyhlásenie prijať.

Pavol Šimunič, generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva, Ministerstvo kultúry SR

Vyhlásením rada nejde proti Mariánovi Kotlebovi, ale spochybňuje jeho voličov. To je kontraproduktívne. V čase pred voľbami mu naženie hlasy a urobí mu zadarmo reklamu. Keď vyhrá, potom by rada mala reagovať. Potom môže povedať, že je alarmujúci stav, že tento človek dosiahol nejakú pozíciu.

Pavel Traubner, podpredseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Rada nemusí žiadať, aby k tomu zaujala postoj vláda SR. Rada môže dať vyhlásenie. Nemyslí si, že by to naháňalo voličov Kotlebovi, pretože každý, kto cíti, aké riziko prináša extrémizmus, tak príde k tomu, že rozhodnutie rady bude demokratické.

Adriana Mesochoritisová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

K čomu inému by sa mala rada vyjadriť ak nie k tomu, čo sa stalo a aký bol volebný výsledok a ak má možnosť práve teraz, nie po voľbách. Po voľbách to už bude jedno. Navrhované vyhlásenie sformulované členkami a členmi rady nevyzýva k ničomu. Je však povinnosťou pripomenúť voličom a voličkám SR, že pán Kotleba buduje svoj politický kapitál nekompetentnou antirómskou, antižidovskou rétorikou. Ďalej sa v texte pripomína jeho politická minulosť aj v strane Pospolitosť. A zároveň vyhlásením rada vyzýva ľudí k nulovej tolerancii extrémistických ideologických východísk. Ak nie k tomuto, tak k čomu inému má rada vydať stanovisko v tomto momente?

Tomáš Borec, podpredseda rady

Predložený návrh vyhlásenia rady je veľmi rozsiahly. Navrhol jeho skrátenie.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Navrhla, aby vyhlásenie malo kontext, že sa týka druhého kola volieb do vyšších územných celkov.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Ovplyvňovanie volieb bude vnímané z mnohých strán veľmi negatívne a bude mať aj negatívny dopad.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Rada neovplyvní voľby, len vyzýva voličov k tomu, aby volili v súlade s elementárnymi ľudsko-právnymi princípmi.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Ak rada vyhlási, že prijíma vyhlásenie v súvislosti s druhým kolom volieb, tak voľby ovplyvňuje.

Dagmar Horná, predsedníčka Celoštátnej komisie Olympiády ľudských práv

Ak by pán profesor Kusý voľakedy nezdvihol hlas za demokraciu, pričom jeho vyjadrenia boli chápané ako protištátne reči, tak by sme tu dnes nesedeli. Keby sme jasne nevyjadrili svoju vôľu v roku 1989, tak tu dnes nesedíme vec stojí tak, či si môžeme dovoliť byť demokratmi zajtra alebo pozajtra. Nie. Musíme byť demokrati a demokratky dnes.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Samozrejme, to je úplne v poriadku, je to nespochybniteľné. Je však potrebné zvoliť správne prostriedky a metódy, aby nedošlo k väčšej škode. To je vec, ktorú môže rada ovplyvniť, či už tak alebo onak. Pokiaľ by sa malo vo vyhlásení konkrétne menovať, môže sa to dostať do situácie, že to nebude vnímané pozitívne, ale naopak, že Mariánovi Kotlebovi vyhlásenie naženie hlasy. A to nikto z členov rady určite pôvodne nezamýšľal.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Možno by sa rada vedela zhodnúť na kompromise o tom, že nemusí uvádzať nijaké meno, ale v záujme toho, aby boli veci pomenované pravým menom, musí povedať, v akom kontexte je prijímané jej vyhlásenie, inak nemá zmysel a ani obsah.

Pavol Šimunič, generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva, Ministerstvo kultúry SR

Rada má jednu z hlavných úloh - sledovať, analyzovať a prijímať opatrenia voči rôznym znepokojivým javom v spoločnosti, ktoré smerujú k porušovaniu alebo nerešpektovaniu ľudských práv. Na vyhlásenie rady je možné použiť všeobecný dôvod s tým, že kto chce, si domyslí, prečo bola takáto reakcia rady, ale nebude explicitne povedané, na čo rada reaguje.

Pavol Kolenčík, Ministerstvo hospodárstva SR

Stotožňuje sa so stanoviskom predsedajúceho. Diskusiu vníma nie spôsobom, že niekto spochybňuje, že vyhlásenie by rada mala prijať. V diskusii vidí snahu dospieť k tomu, aby vyhlásenie bolo prijaté v správnom čase. Aby rada nemobilizovala voličov.

Rada uznesením č. 93 prijala vyhlásenie s výzvou k nulovej tolerancii extrémistických ideologických východísk a prejavov, ktoré sa objavili v ostatnej dobe a ktoré nemôžu mať priestor v štandardnom demokratickom politickom a ani mediálnom priestore. Hlasovanie: Za: 20, Proti: 0, Zdržalo sa: 7

Vystúpenie dvoch zástupcov verejnosti na záver rokovania rady

Martin Dilong, riaditeľ Európskeho a zahraničného oddelenia KDH

Váži si činnosť členov rady, osobitne zástupcov ministerstiev, ktorí sa snažia odborne dobre pracovať. Má však určité výhrady k činnosti určitých mimovládnych organizácií. Domnieva sa, že v rade nie je zastúpené celé názorové spektrum veľkej väčšiny mimovládnych organizácií. Všimol si, že niektorí zástupcovia mimovládnych organizácií hlasujú s dvoma hlasovacími lístkami. Je to síce podľa štatútu možné, ale dal na zváženie, či je to v súlade s duchom demokracie a Ústavy SR, keď v slovenskej parlamentnej histórii poslanci odchádzajú z parlamentu za to, že zahlasovali dvakrát. Nebolo mu umožnené vyjadriť sa k bodu 8 rokovania, kde chcel zdôrazniť vecné hľadiská, preto sa ich pokúsi zhrnúť. Pokiaľ ide o terminológiu rodovej rovnosti, naozaj je niekedy problém s interpretáciou. Možno to vykladať ako rovnoprávnosť medzi mužmi a ženami, k tomu sa plne hlási. Je možná aj iná interpretácia - rovnoprávnosť rodov, lesieb, gejev, bisexuálov, transsexuálov, heterosexuálov a homosexuálov. Preto je dôležité viesť vecnú, odbornú a otvorenú diskusiu a neobmedzovať právo na slobodu prejavu. Informoval o liste adresovanom predsedovi rady v predmetnej veci za Fórum pre verejné otázky a požiadal predsedajúceho, aby bola podporená a umožnená rekonštrukcia rady, pokiaľ ide o oblasť mimovládnych organizácií. Myslí si, že ministerstvá si plnia svoju úlohu veľmi dobre, odborne, vecne, je potrebné viac spolupráce. Veľká väčšina mimovládnych organizácií, čo bolo vidno aj v procese prípravy stratégie, je z rozhodovania o ľudských právach vylúčená, nie je zastúpená. Tento fakt sa dá ignorovať, ale nebude to dobré. Vážne znepokojujúce je aj financovanie, pokiaľ ide o problematiku, ktorá spadá aj do oblasti ľudských práv. Zo štátneho rozpočtu ide veľa na projekty, ktoré priamo, či nepriamo podporujú iba skôr určité záujmové skupiny ako záujmy ľudských práv vo všeobecnosti a záujmy veľkej väčšiny obyvateľov, myslí tým konkrétne diskrimináciu osôb, čo by bolo potrebné riešiť po päťdesiatom roku veku, keď si musia hľadať zamestnanie. Tam je veľmi vážny problém. Takisto diskrimináciu mladých ľudí, keď si absolventi hľadajú prácu. Takisto rodín, matiek s deťmi. Toto sú vážne problémy v oblasti ľudských práv a nevenuje sa im dostatočná alebo minimálna pozornosť. Ak nebudú zobrať vážne, vypracujú alternatívnu

stratégiu pre ľudské práva, vrátane sprievodných akcií po celom Slovensku. Budú však radi, ak budú zobratí vážne. Ponúkajú spoluprácu. Žiadajú však reálne garancie nielen byť vypočutí, ale taktiež to, že zástupcovia mimovládnych organizácií veľkej časti verejnosti, ktorí zastupujú verejnosť a pracujú s mnohými, budú mať takisto možnosť spolurozhodovať v rade a vo výboroch. Pokiaľ ide o Istanbulský dohovor, nebola otvorená vecná diskusia. Osobne nemá problém s Istanbulským dohovorom ako takým, pokiaľ ide o násilie voči ženám. Ale obáva sa určitej interpretácie určitých faktov aj vzhľadom na to, čo sa deje na Slovensku a v niektorých krajinách Európy. Preto predložia členom vlády SR v priebehu budúceho týždňa stanovisko minimálne 25 mimovládnych organizácií k tomuto dohovoru. Je záujem, aby bola spolupráca. Hovorí za časť mimovládnych organizácií, veľkú väčšinu, mnohí sú prítomní na zasadnutí rady. Nechcú tlačiť, ako sa v tomto prípade rozhodnúť, od toho však závisí aj ich reakcia. Buď sa umožní rekonštrukcia rady a jej výborov, alebo bude vypracovaná samostatná stratégia pre ľudské práva. Nie ako trupcodník vláde SR, ale aby sa v prvom rade riešili vážne problémy, ktoré boli pomenované, a to diskriminácia ľudí po päťdesiatom roku veku, mladých ľudí, keď si hľadajú prvé zamestnanie a rodín, osobitne matiek s deťmi.

Pavol Kossey, podpredseda Fóra kresťanských inštitúcií

Fórum kresťanských inštitúcií združuje tridsaťsedem organizácií, jeho vystúpenie zastrešuje väčšiu skupinu ľudí a taktiež vystúpi v mene pani Raučinovej, členky Výboru pre rodovú rovnosť. Podporil vystúpenie p. Dilonga. Problémy, ktoré pán Dilong naznačil považuje za veľmi vážne. Ocenil prijatie vyhlásenia rady k extrémizmu. Je potrebné na takéto tendencie reagovať, pretože potom môže byť už neskoro. Ocenil vedenie rokovania zo strany ministra spravodlivosti SR a jeho prístupu, ktorý zdôrazňuje slobodu názoru a bohatstvo myšlienok, ktoré majú vytvoriť komplexný obraz. Fórum kresťanských inštitúcií nie je nepriateľom ľudských práv, organizácie v ňom združené sú bojovníci za autentické ľudské práva, ale niektoré veci vidia ináč. Sú za dôstojnosť muža a ženy, za rovnosť príležitostí. Rodovú rovnosť v tomto duchu absolútne nespochybňujú. Vidia potrebu odstraňovať násilie z rôznych situácií, násilie na ženách, ktoré osobitne vystupuje. Podstata riešenia je v pohľade na človeka a v obnove skutočnej dôstojnosti človeka. To je cesta, ktorá môže pomôcť. Rodovú rovnosť ako sociologicko-psychologický konštrukt považujú za jeden z interpretačných pohľadov na človeka a mrzí ich, že sa zovšeobecňuje a prijíma sa ako jediná alternatíva. Mnohé organizácie v tom vidia určitý problém. Cirkev voči tomu veľmi jasne vystupuje. Navrhol počúvať aj inštitúcie, ktoré prežili niekoľko tisíc rokov, lebo boli tu rôzne izmy a ideológie, ktoré jednoducho neprežili a ktoré priviedli ľudstvo do slepej cesty. Ľudské práva nevnímajú ako „kazajku“, ktorá má človeka obmedzovať, ale ako niečo, čo ho má chrániť, aby sa cítil komfortne. Je potrebné sa zaoberať naozaj vážnymi ľudskoprávnymi problémami. Koncept rodovej rovnosti spochybňuje, nabúrava základný pohľad na človeka, jeho pohlavnú identitu ako muža a ženu, čo naozaj veku platilo a dnes sa to spochybňuje. Súčasťou je aj sexuálna výchova, ktorá demoralizuje malé deti. Nepriamo sa nabúravajú základy rodiny a ľudského spoluzitia. Ľudia nerozumejú dôsledkom rodovej ideológie. Rodovú rovnosť považujú, v zmysle v akom naznačil, za veľmi zlú.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Právo na vyslovenie akéhokoľvek názoru je základom demokracie a to je potrebné dodržiavať a zvlášť na pôde rady

Dagmar Horná, predsedníčka Celoštátnej komisie Olympiády ľudských práv

Zúčastnila sa workshopov k príprave stratégie ako členka redakčného tímu. Položila otázku, ako je kompatibilné vyjadrenie pána Dilonga, ktorý chválil činnosť reprezentantov štátnej správy. Členovia rady kvitovali vystúpenie pána štátneho tajomníka Buriana, v ktorom bolo

uvedené to, čo bolo. Čiže to zrejme kompatibilné nie je. Myslí si, že je úplne prirodzené, že Slovensko sa v pochopení demokracie a v realizovaní demokracie nachádza tam, kde sa nachádza. Naráža sa na množstvo neuralgických bodov v tom, ako sa pozerá na demokraciu a ako sa rieši. Ale to nemôže viesť k tomu, že sa vytvoria znepriatelené tábory a niekto musí byť víťazom. Všetci musia byť víťazi, to znamená, že všetci sa tým musia zaoberať o to intenzívnejšie. To je základný odkaz vláde SR z rady. Existuje množstvo neuralgických bodov a je potrebné vytvoriť obrovský priestor na to, aby sa brali veľmi vážne, lebo zajtra môže byť neskoro.

Miroslav Kusý, expert rady

Rezignoval na svoje členstvo v rade. Na úvod sa dozvedel, že za člena rady bol prijatý pán Pavol Mešťan. Ako pamätník jeho činnosti z obdobia pred novembrom 1989, kedy bol sám v istom zmysle aj obeťou jeho činnosti, uviedol, že je to pre neho absolútne neprijateľné. Pán Mešťan je profesor vysokej stránickej školy ÚV KSČ v Bratislave. Škola už dvadsaťpäť rokov neexistuje, on je stále jej profesorom. Pán Mešťan bol ideológ procesu normalizácie na Slovensku, obdobia po vstupe vojsk do Československa, kedy prebiehala normalizácia. Pán Mešťan bol hlavný ideológ boja proti Charte 77 na Slovensku. Viedol celoslovenskú kampaň proti charte. Hovorili mu slovenský hrzal. Hrzal bol predstaviteľ tejto kampane v Čechách a spolu napísali celý rad článkov proti charte, proti takzvanému demokratickému socializmu z pozície demagogických a dogmatických predstaviteľov komunistického režimu. Z tohto hľadiska je pre neho neprijateľné, aby naďalej zotrval v rade.

Pavol Mešťan, expert rady

Profesor Kusý bol jeho profesorom na Filozofickej fakulte. Študoval dejepis, slovenčinu. Bol to najdogmatickejší pedagóg marxisticko-leninskej filozofie. V roku 1967 stál jednoznačne proti Izraelu a keby bol býval vedel, že je Žid, ešte do dnešného dňa je na vysokej škole. To boli postoje profesora Kusého ako najmladšieho vedúceho ideologického oddelenia ÚV KSS.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Podakoval zástupcom verejnosti za vyjadrenia. Je to vec, ktorá bude predmetom ďalšieho dialógu. Pluralita názorov je jasný demokratický inštitút, ktorý by sa mal zachovávať a pestovať.

Pavel Traubner, podpredseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Pán Pavol Mešťan dvadsať rokov vedie veľmi úspešne Múzeum židovskej kultúry.

Pavol Šimunič, generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva, Ministerstvo kultúry SR

Vyjadril sa ako osoba, ktorá vedie sekciu kultúrneho dedičstva Ministerstva kultúry SR, súčasťou ktorej je aj Slovenské národné múzeum a sprostredkovane aj Múzeum židovskej kultúry na Slovensku. Všetci museli svoj život v tej dobe, do ktorej sa narodili, nejakým spôsobom žiť. Vždy za akýmkoľvek obvinením v tejto súvislosti by malo byť nejaké morálne právo. V tomto prípade však absentuje. Je pripravený obhajovať profesora Mešťana za jeho vynikajúcu prácu a spoluprácu.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Na rade by sa nemala riešiť osobná minulosť kohokoľvek.

Martin Macko, podpredseda Výboru pre práva lesbických, gejov, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb

Položil otázku do budúcnosti, či podľa štatútu rady je prípustné, aby bol nezávislým expertom niekto, kto je riaditeľom štátnej príspevkovej organizácie.

Tomáš Borec, podpredseda rady

Otázka je zaznamenaná. Prítomným poďakoval za aktívnu účasť a ukončil zasadnutie rady. Najbližšie zasadnutie rady sa uskutoční dňa 18. decembra 2013. Z dnešného rokovania zostali dva body - téma procedúry per rollam a informácia o stave priprav ratifikácie Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácemu násiliu a boji proti nemu.

Zapísala:

Milica Jančulová

vedúca oddelenia koordinácie agendy ľudských práv, odbor ľudských práv

Za správnosť:

Barbara Illková

generálna riaditeľka sekcie právnej a konzulárnej, tajomníčka rady

Schválil:

Tomáš Borec

minister spravodlivosti SR, podpredseda rady

